

27 червня 1964 року

Не до мистців, не в пантеон поетів
пришов, щоб слави лавр прийняти на чоло,
— ще не настав той час, щоб бути лиш
закривши очі на добро і зло. [естетом,

Прийшов він у столицю дипломатів,
— країни невідомої поет —
щоб про забутих світові сказати
безвучним докором, що коле, мов стилет.

Прийшов підважити байдужности фасаду,
пришов, мов визов до усіх сумлінь,
— мовчазного народу амбасадор,
посол від незчисленних поколінь.

Марта Тарнавська

•••

Червень — 6 — June
1964

Пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXI ЧЕРВЕНЬ, 1964 Ч. 6

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Гарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокі число 50 центів

Зміст:

В. Гуртовенко: Кобзарева доля
Л. Забашта: *
Поклін Тарасові
Л. Гарванко: Думки „безпартійної“
І. В. П.: Зудар поколінь
Л. Коленська: Я і мій в'язень
Г. Синенька: У підніжжі Альп
Л. Буря: Про мистецький переклад
Об'їздка голови Централі
Ч.: Куховарські назви
З починів Відділів: Мистецька
виставка
Нова кампанія
Студійні Дні СФУЖО
Н. Каменецька: Курення і здоров'я
А. Богачевська: Багатство української
кухні
Вишиваймо: Настилування
Р. Коцик: Великі кімнатні рослини
Р. Завадович: Розмова з пташкою
Л. Полтава: Три матусі
Г. Чернобицька: Примовки
Г. Чернобицька: Улюблені вірші
Роксолянки
Л. Б.: Улюблениця Тараса Шевченка
О. Лотоцька: Вісті з Централі
П'ятнадцятиліття СФУЖО
М. Струтинська: Молодий сад
М. Dushnyuk: The New York World's
Fair
G. Nazark: Chapter 58 Report
L. B.: Soyuzanka's Mother's Day
O. L. S.: For the Beach

OUR LIFE

VOL. XXI. JUNE No. 6

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
с/о No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e

На обгорці:

Кладка через потік Грамітний
у Карпатах

On the Front Page:

Hramitny river in the Carpathian
mountains

На терені США

14. червня — Вшанування 70-ліття п-ні
О. Лотоцької — Головна Управа
й Окр. Рада США у Філадельфії.

20. червня — Градуаційна Зустріч —
Окр. Рада США у Філадельфії.

30. серпня — Пікнік Окр. Ради США
у Випані, Н. Дж.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1874 — 90 літ тому народилась одна
з перших українських образотворчих
мисткинь — СОФІЯ ЛЕВИЦЬКА. Як
сестра визначного українського гро-
мадського діяча Модеста Левицького,
вона під його впливом працювала та-
кож літературно: переклала на фран-
цузьку мову оповідання М. Гоголя
„Вечорі на хуторі“ і видала зі своїми
дереворитами. Від 1905 р. проживала
в Парижі, де студіювала в Академії
Мистецтв і виставляла свої праці. По-
мерла в 1937 р.

1924 — 40 літ тому померла видатна
артистка українська сцени ЕЛЕОНО-
РА СТЕЧИНСЬКА. Походила з німець-
кого роду. Одружившись із режисе-
ром театру „Бесіди“ Андрієм Стечин-
ським вона віддала свій талант укра-
їнській сцені, на якій перебувала з
1879 р. Її дочкою була артистка Софія
Стаднікова.

1904 — 60 літ тому народилась у
сім'ї Олександра Колесси дочка ЛЮ-
БА. Одержавши добру музичну освіту,
вона стала піаністкою світової слави.
Виступала з власними концертами і як
солістка симфонічних концертів із ди-
ригентами Вальтером і Фуртвенглером.
Із 1940 р. проживає в Канаді, те-
пер професор консерваторії в Торонто.

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Бажаю якнайкращих успіхів і вітаю
всіх працівників Гол. Управи під го-
ловуванням п-ні Олени Лотоцької.
Нехай Всевишній наділить Вас Своїми
ласками і здоров'ям для дальшої праці
ще на довгі літа!

Анна Чорній, Балтимор

Я не годна бути без журналу
Висилаю передплату, бо не годна
бути без журналу, що є моєю душею
і розвагою. У 20-ліття праці бажаю
добрих успіхів на майбутнє.

Марія Андрійович

членка 69 Відд. США у Лорейні.

КОБЗАРЕВА ДОЛЯ

Похмурі дні його,
Темні ночі,
Яка скорбота в думках пророчих!

Усе піднявши,
Узяв на плечі:
Жалі дівочі,
горе старече...

Та інша доля —
Байдужа доля,
Була б для нього
Гірше неволі.

Бо не в палатах, —
В селянській хаті
Правдиве серце його багате!

Його на світі
Не цар прославив,
Йому в'язницю лиш готували!

За те, що очі
Були видючі,
А мислі чисті, незavidючі...

За те, що цареві
Віршомази
Не прощавали йому образи!

Минуть століття,
Змістом багаті,
Його ж читатимуть —
в кожній хаті!

Валерія Гуртовенко

Навстоячки вмер. Лицем до життя і до бурі,
Як дуб віковичний, якому не буде ще скону,
І тисячі тисяч ввійшли в його роки похмурі,
Ні в кого на те не питаючи права й закону.

Схилися, тополько, подруго його одинока,
Озвисся хрущами, вкраїнський вишневий садочок,
Дивися, Тарасе, у тебе родина широка,
Поглянь, скільки маєш сьогодні синів ти і дочок.

Якому співцеві ще шана така від народу?
Почни „Заповіт“ — і весь зал зашумить, як
[дїброва!

І слово лягає, як весла Дніпрові на воду,
І чайкою в серце вривається блискавка слова.

Любов Забашта

Поклін Тарасові

Не знаємо, що лишиться після нас в історії українсько-американського суспільства. Чи це будуть видатні твори нашої науки, чи широко закроєна інформація про Україну, чи зрозуміння Заходу для творів нашої культури. Але тепер, у цю хвилину, нам здається найважливішим чином отой поклін нашого суспільства великому Пророкові України, зложений у столиці Злучених Держав Америки.

Справді — велике це було Діло! Ми не тільки поклонились його пам'яті у 150-ліття народин, а й скріпились у цьому поклоні. Його постать виросла у найбільшій столиці світу, серед зусиль і змагань, оспорювань і ворожнечі. І разом із нею виресли й ми у своїх і чужих очах. Бо переконались, що з твердою вірою в серці, з непохитною волею в душі можна досягнути не одне, що здається недосяжним.

Ще один раз допоміг нам дух Великого Пророка. Скільки разів рятував він нас від знесвіри на закрутах нашої історії! Скільки разів був він єдиним дороговказом у темряві Емських указів та в герорі Єживщини! А й тепер допоміг сцілити душу, розболілу з туги за рідною землею. А й тепер показав нам шлях до того, щоб „праведний закон Вашингтона“ запанував на нашій землі.

І тим шляхом мусимо йти. Бронзова постать на Вашингтонській площі височітиме перед нами. Ми здвигнули її там не тільки для посторонніх глядачів, але й для себе. Українським матерям вона пригадуватиме їх обов'язок вкинути слово Т. Шевченка в дитячі душі. Українській громаді вона скаже про потребу витривати і в найтруднішій боротьбі. А світові вона говоритиме про далеку країну, що все ще бореться за свою свободу.

А для Рідного Краю вона буде видимим доказом нашої живучості. Що там не говорили б і не писали про нас наші вороги — все це заперчить величчя постать Пророка у найбільшій столиці світу. Вона діятиме своєю силою в кожному українському серці, що знаходиться у світі.

На актуальні теми

Думки „безпартійної“

Мене зацікавила дискусія в „Нашому Житті“. Прочитавши три дописи, скортіло мене докинути і свої „2 центи“. Але на вступі мушу заявити, що не наведу до жодної з партій: я ані за „дозрілими“, ані за „зеленими“ подружжями. Назву себе „безпартійною“.

Мушу теж признати, що в подружжях кожного віку є свої „за“ і „проти“. Коли так, то чи взагалі треба брати до уваги вік? На мою думку, його нема чого „чіпатися“, бо бачимо на щоденних прикладах, що буває різно. Людина може бути дозрілою до подружжя в 16 років і „зеленою“ в 35. Бо не в роках суть, а в наставленні даної людини. Важне те, як вона дивиться на досмертний зв'язок з другою людиною і — хоч це звучить трохи старомодно — чи є між ними правдива любов. Повторяю — **правдива**. Не такий дурман, що спалахує нагло в усіх фільмах, на кожній телевізійній програмі, а така старомодна, як то у пісні співається:

**...сядемо в купочці ми під калиною,
і над панями я пан!**

Правдива любов багато може перебороти перешкод. Людина, яка справді кохає, коли вступає в стан подружній, не думає про те, що зможе їй дати друга сторона. Застановляється радше над тим, що вона зможе їй принести. Жінка думає, чи зможе сповняти добре обов'язки дружини й матері, чи зуміє повести так дім, як того її чоловік бажатиме, а не розважає, чи її чоловік буде мити посуду і чи схоче лишатися з дітьми і т. д. Також мужчина думає, що він зможе внести до того спільного життєвого „союзу“. Тоді одна сторона шанує другу й несе життєві тягарі весело, погідно — бо ж добровільно взяла їх на себе!

Правда, багато людей побирається з думкою, що власне знай-

шли того єдиного (ту єдину), одним словом: тепер або ніколи! А вже незабаром по шлюбі щось псується. Можливо, що вони й любилися, але ж не плекали тієї любови. Чоловікові нічого не станеться, коли роз'яснить будні своєї жінки китичкою квітів чи запропонує кудись піти (і нехай це буде несподіванка!). Жінка також не повинна бути скривлена і неохайна, коли чоловік прийде з праці. Коли перед шлюбом хотіла йому приподобатись гарною зачіскою, то чому тепер мають йому вистачати „рольки“ на голові? Та й не конечно до обіду подавати також свої цілоденні клопоти! Це такі малі, здається, незамітні речі, але вони є власне причиною знеохоти, сварок і шукання розваги поза домом. Подружжя не плекає своєї любови і вона, як непідливана квітка, в'яне. І це теж зовсім незалежне від віку!

Деякі люди знов не беруть подружньої присяги поважно: „Як собі не підійдемо, то все можна розвестися!“ Це люди, які не розуміють великої обітниць, даної перед Богом і не мають почуття обов'язку. До цього причинюється сучасне виховання. Хіба не бачимо дітей, що дістають від батьків усе, що їм заманеться? У таких родинах мати звичайно працює, щоб зволити дітям усі забаганки, але через те не має часу припилнувати характеру дитини. Дитина не вчиться обов'язковості, не дістає справжнього розуміння життя і його вимог. А коли доросте, ожениється, чи вийде заміж, то заломлюється при першій суперечці. Вона — „Я забираю свої шматки і йду до мами!“ А він — „Я знайду собі десять кращих за тебе!“ Чому? Бо вони невідготовані до життєвих тягарів, вони не обов'язкові. Не знають, що взяли на себе поважний обов'язок перед Богом і

суспільством і треба його виконати.

Великою спонукою є також те, що люди шукають щастя у сповидних розвагах, а не там, де воно справді є. Всі ганяють за веселощами, за „гуд таймом“. Подивіться на всі імпрези, на сходи, а побачите, що нинішні люди, однаково молоді чи старші, не живуть ідеями, не хочуть служити громаді, а кожную вільну хвилину використовують на свій „гуд тайм“. Це й відбивається на подружжі. Побираючись, люди часто забувають, що ціллю їх подружжя є продовжувати життя. А коли появляється з часом такий клопітливий „додаток“, що вимагає всієї уваги, то настає розчарування, бо ж треба обмежити всякі забави, гостини чи „парті“. Але чи в тому щастя? Чи не можна мати відпруження після праці вдома? Тут же лежить дитячко, плід тієї любови? Скільки радості й нових почувань випромінює така мала істота! Чи ж не краще налюбуватися нею, пережити з нею перші її радощі і болі? Час минає скоро й маленькі ручки ніколи вже не будуть такі привабливі, а усміх такий солодкий, як саме тепер. А люди женуться за щастям у чужій, галасливій товпі, тоді, коли воно заховане туг, у своїй власній см'ї. Тільки немає часу собі його усвідомити, ним налюбуватись... І знову трапляється це серед молодих і серед дозрілих подруж.

Лік на цю недугу? Над ним заставляються мудрі голови цілого світу. Нинішні психологи і психіатри звичайно дошукуються причини всіх душевних забурень у дитинстві. Це нам, матерям, вказує на те, що ми повинні доложити всіх зусиль, щоб виховати наших дітей на добрих дружин і чоловіків у майбутньому. Вчим їх любови, обов'язковості, виrozumіння й витривалості — всього того, чого вимагає подружжя. Звісно, не треба пригадувати, що найкраще промовляє приклад, а не самі слова.

І це все, що ми можемо зробити.

Лідія Гарванко

**ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ
ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?**

Зудар поколінь

В історії народів, на шляху їх розвитку, часто трапляються такі зудари. Нові ідеї, нові рушійні спонуки скорше сприймаються в гуртах молоді. І в ім'я цих гасел, що їх підіймає молодь проти, на їх думку, „віджилих“ ідей чи засобів, розгоряється боротьба, що її звемо звичайно зударом поколінь.

Вони трапляються не тільки в царині політичних ідеологій чи культурних або мистецьких течій. Бачимо їх в господарській діяльності, і в шкільництві, і в медицині. Перелив нових ідей чи починів відбувається завжди більш або менш бурхливо.

А нам хочеться прослідкувати оці зудари у діяльності жіночого руху. Змагання жінки до самовияву, до свого місця в житті, існувало в нас здавна. Видатна роля княгинь у будіванні княжої держави, палке завзяття козачок в обороні Батьківщини — це були поодинокі його етапи. Щойно від виступу Наталії Кобринської й Олени Доброграєвої це змагання стало зватися жіночим рухом, що мав свої ідейні кличі і цілі. Впродовж 80 літ, що проминули від заснування першого жіночого товариства у Станіславові, пройшло кілька поколінь. Чи траплялись і які були тут зудари?

Ясно, що були. Ще не прогомніли перші кличі жіночого руху — освіта й економічна незалежність — коли чергове покоління сягнуло за кличем громадського вироблення. А потім прийшло включення у визвольний змаг народу. На цьому переломі український жіночий рух формально перестав існувати в Рідному Краю, зате продовжується в еміграції. Недавнє п'ятнадцятиліття СФУЖО дало свого роду підсумки під цей етап, розглядаючи рівночасно ситуацію жінки в Україні.

П'ятнадцять літ уже може дати погляд на напрямі одного покоління. Але й повинно зарисувати новий погляд і нове становище тих, що приходять на зміну. Це й сталося на Студ. Днях СФУЖО в Торонто, де представниці молодого жіноцтва відбули свій па-

нель на тему „Молодь у суспільно-громадському житті“.

Ця зустріч двох світів, молодшого й старшого покоління, і її вияв думками й поглядами показалися дуже потрібними, хоч їхній зміст не був таким, яким би ми бажали його бачити. Слово молодих, за висловами пресових коментаторів з Канади, було... судом над українською спільнотою на чужині, низкою закидів, таких як перебування старшого покоління в полоні минулого, почуття його меншевартості, критика всього чужого, а похвала свого, низький рівень імпрез і літературних творів, дешевий, поверховний, емігрантський(?) патріотизм, нудне(!) українознавство, міжусобиці організацій і партійництва, вкінці ствердження, що „великих осягів українська громада має дуже обмежене число“.

Образ чорний, що й казати! Є в ньому дещо слушного (наші імпрези), дещо з молодечої пересади, часом брак логіки (коли, наприклад, „молодь очікує від батьків багато більше“; порядок світу і життєвий пронес дозволяє лише старшим очікувати чогось від майбутнього. З минулого можна черпати, вчитися на його осягах і помилках, але не очікувати. Час завершує можливості минулого). Відсутності життєвого досвіду треба приписати такі докори, як погляд старшого покоління в минуле, який є природним явищем у всіх часах і умовах.

Немає можности в цій статті обговорювати проблеми поколінь, чи поодиноких справ, порушених на панелі. Тут слід нам глянути на відношення молодих до нашого жіночого руху.

Як не прикро це казати, але це відношення, якщо брати панель у Торонті, взагалі не існує. Було б краще почути хоч і яку строгу критику, як бачити цілковите незнання великого, бо світового терену СФУЖО, а за тим і цілого українського жіночого руху в його минулому й сучасному. Бо якщо було б хоч невелике знання, то не впали б так легкодушно закиди „браку самокрити-

ки, зовнішніх ефектів, красномовних промов“... Саме на терені жіночої організації притаманна є відсутність промов і зовнішніх ефектів, але є велика кількість щоденної, сірої, невидної, а трудної праці для жінки й дитини, для громади й церкви. Не почули б ми закиду гризні, міжусобиць і партійництва, саме на терені СФУЖО, яке впродовж 15 років зуміло сконсолідувати українське жіноцтво всіх континентів, довести до координації праці українських жіночих організацій, досягнути цілеспрямованість завдань в ідейній і організаційній площині.

Кожна українська жіноча організація, яка формує жінку-виховницю і громадянку, веде культурну й громадську працю, і підтримує широкий засяг дії СФУЖО на українському й міжнародньому ґрунті — ставить вимогу співпраці загалу українського жіноцтва, а зокрема його молодого покоління. Ми віримо, що воно дасть нам піддержку в шуканні нових метод праці і приплив нових сил до поодиноких організацій і установ СФУЖО, розкиданих по цілому світі. Наша виховна праця потребує молодих жінок зазнайомлених із сучасною виховною літературою в чужих мовах для праці над молодими матерями на виховних семінарах. Жіноча преса повинна давати огляди і вісті з життя жіноцтва і для нього в різних мовах, які знають наші молоді люди. Наші представниці мають змогу входити до чужих жін. редакційних колегій і редакцій, а це завдання найкраще можуть сповнити молоді українки. Наші зв'язки потребують різномовних представниць і наукових сил на міжнародньому терені. Участь у ньому — це не лиш зовнішня репрезентація одної-двох делегаток. Це мозольна праця над підготовсю матеріалів на високому квалітативному рівні, що вимагає однакової орієнтації у світовому феміністичному русі, як і в українській проблематиці. Це змога взяти участь, часто лиш працями, у невидних конгресових і конференційних комісіях, де потрібна є

Я і мій в'язень

(Закінчення)

Підводжу її, вона, здається, щось ковтає і прислонює знов очі верхом долоні, як безпомічним, зраним крилом. Але не плаче. Де зі мною мовчазно.

Думаю, що вона не розуміє, в чому уся трагічна помилка сьогоднішнього дня. Вона знає, її чомусь зранили і прогнали геть.

Коли відчиняємо важку браму у наш дім, навіть не пробую її зачинити. Ступінь, за ступенем проваджу Іриссу назад у наші кімнати. На привітання виходить сумерк. У нього очі неспокойні, смутні і жалісливі.

У світлі вечірних ламп дощ кресне вікна сильним і холодним вогнем. Ірисса перебиває мовчанку і питає, чому на шибках аж такі великі сльози. Із-під її вій, як з-під густої очеретини на ставі капотять струмки. Скапують, як усе наново скоується віск із свіч на краї ліхтарів.

На хіднику у дощевій пісні блимають світляки ліхтарень. Ірисси не вікно із вітражним барвним склом ломить рожево-оранжеве світло і смарагдово голубе. Воно смужиться на долівці і колишеться райдугами.

Ірисса сідає побіч мене. „Якщо хочеш, розповім тобі казку про дикого Нарциза. Це тобі від мене дарунок, мамо“.

Пригортаю її до себе й кажу: „Оповідай, Іриссо, а я перекажу усім“.

кожночасна готовість подати факхові статистичні інформації про положення українки в УРСР і в світі, це змога мати готові джерела про кожну ділянку життя українського народу. І це лиш кілька прикладів. В цілому український жіночий рух жде на участь молодшої українки. Очі к уємо і маємо право очікувати, що вона прийде, якщо навіть деякі середовища і організації плекають у ній неприхильне наставлення до цього руху, що вже ціле століття стоїть на службі свого народу.

І. В. П.

„Були два брати. Один добрий, другий злий і дикий Нарциз. Він не хотів, щоб хто-небудь жив окрім нього. Він подивився на доброго Нарциза, свого брата, і той счорнів і погіб. Але дикому і злому Нарцизові цього ще було мало. Він загорівся і запалив цілий світ, ліс, квіти, дома, вже діставався до неба. Тоді прийшла фіялка, що зуміла врятуватися перед диким Нарцизом. Вона вклонилася перед ним покірно аж до самої землі і просила в нього ласки для всіх, що ще залишились. Її за те, як хоче, він зможе спалити. Вона була така скромна, гарна і добра, що дикий Нарциз підняв її з колін і пощадив її, і пощадив усіх“.

Вона хилить мені голову на плече і ми сидимо мовчки. У нас немає бажання говорити. Не хочу думати, що можливо, ми сидимо так востаннє. Вона мене тихенько цілує і гладить ніжно по волоссі. Чи може бути, що вона мені співчуває?

Тоді вона встає і приносить своєму жертвовому птахові води і трохи зерна. Відчиняє клітку і ледь торкається його крил. Двері в його клітку відчинені, але він навіть не пробує вилетіти і втікати. Глядить на Іриссу напів приплюсненими очима і співає дуже коротку пісню. А тоді вмовкає, засувається в свій куток і дрімає...

Ірисса схрещує руки, голову горне до прутиків клітки і відвертається від мене. Не ворушиться.

Дожидаю бунту. Крику. Ридання. Нічого... Нарешті повертається до мене — як це довго тривало — очі в неї сухі, за сухі. Посміхається... У ній народжується щось нове, невловиме, але й недобре.

Питаю в неї: „Добре тобі, Іриссо?“

„Так, мамо“.

Я бачу, як непомітно й крадькома народжується нещирість. Цього я ніколи не ждала і не сподівалась. Добре, що сьогодні вона

хоча трохи є ще біля мене, але поволі з години на годину, відокремиться і тоді я вже її не зможу досягнути. Жаден мій відрух, ніяке слово, не огріє її і ми вкінці станемо для себе чужими людьми. А може мені відчинити двері, хай іде в їхній гурт, хай учиться їхньої мови? Не знаю, що краще. Я бажаю тільки дати їй радість і вдержати її душу доброю й ясною. Хочу, щоб ми залишилися собі рідними і назавжди приятелями.

Беру її за руки. Відчуваю, що її пальці в моїх холодні і неприємні. Пробую ще раз говорити і прихилити до себе. „Ти знаєш, Іриссо. Пройде ще місяць, два. Ми зустрінемося з чимсь новим, хоча повторним кожного року. Дереву пригнуться до землі ще більше. Із-під хмариних темних вій виглянуть і висипляться ясні квіти і заплетуть зимі білі коси. Ледові осколки із-під дахів і вікон загострять холод. У вікна загляне дивно гарне обличчя зими. Загоряться свічі. У кожне серце захоче прийти любов і її впусять. Хоча б тільки раз на рік. Бо це буде Різдво“.

Але я мушу перестати оповідати. На її обличчі немає найменшого зрозуміння. Очі в Ірисси гей би замирають, не бачать кімнати, не бачать мене. Тільки усміх її новий, мені ворожий, розхилює її уста. Він мене палить, пече, і приневолює страждати.

Що ж більше можу їй сказати? Найкращі слова нічого не вдіють, вона замикається переді мною, як квіти перед сутінками вечорів. Чи це вже так назавжди? Одного я певна, вона таки відходить від мене. Мій в'язень, хоча замкнений в кімнатах, вже свобідний. Її серце затаюється, холодніє і здригається перед найменшим добрим словом.

Вже пізня пора. Сьогодні не я, а Ірисса затаює білі завіски. Вона не задержується ані на хвилину біля вікна, не глядить крізь нього і нічого в мене не питає. Бажає

Жіночий хор із Снятина на Покутті:

Жіночий хор у Снятині під орудою п-ні Орисі Костинюк зодягався при своїх виступах в народне вбрання. На світліні бачимо хористок у весільних строях із сіл Потічок, Белелуя, Русів, Підвисока. По середині між ними диригентка (у білій перемітці). Тепер проживає в Рочестері, ЗДА.

Woman's choir in Sniatyn, West Ukraine wore folk costumes from this region

мені доброї ночі, але не цілує мене і вижидає — як болюче я це відчуваю — щоб я відійшла вже до своєї кімнати. Вагаюся...

„Скажи, може щонебудь тобі потрібно, я тобі поможу. Ночі тепер холодні, тобі треба добре обкритися. Та ще й не дуже пізно, почитаймо трохи“.

„Ні, дякую тобі за все, мамо“.

Відходжу, лягаю і якже довго не можу заснути. Скільки різних думок і суперечностей. В котрійсь кімнаті недімкнена віконниця вдаряє від кожного нового прибою вітру. Але не встаю її зачинити. Байдуже, якби навіть у моїй кімнаті відчинилося вікно і полився дощ, я не встала б.

3

Не знаємо, як ще так довго зможемо жити, не із собою, а побіч себе. Ірисса старається кожного ранку мене переконати, що все по-старому, що вона не покидає мене і що вона щаслива. Не вірю їй...

Вона навіть не пам'ятає надто про свого птаха. Хіба часами принесе йому води, нагодує, але вже не з теплої руки... і не шепочеться з ним вже ніколи.

Її отрує кожний день безбарвним, одноманітним безкриллям.

Часами, в дуже коротких хвили-нах, вона намагається воскресити свій давній, дитинний усміх. Я хотіла б так його придержати. Це завжди було в мені щире, я ніколи не хотіла, щоб вона була моїм справжнім в'язнем. Я тільки хотіла повернути її моїй країні.

Хочу пригорнути Іриссу до себе, винаходжу різні гри. Але нічого мені не вдається. Я безрад-на...

Кожного ранку жду якогось чуда, але воно не приходить. Тільки вітер розгулює по хмарах і випускає перші сніжинки. Замерзають шиби. Барвні вітражі на вікні в Ірисси матовіють. Вона тепер ніколи не розсуває білих завісок. Її вже не займає навіть сніг, не займає й не манить. Вона ще півголосом оповідає собі казки, тільки для себе, і малює невмілою рукою дитячі скварелі.

Бачу, залишається ще єдине, що можу вчинити. Підходжу до неї, пригортаю міцно, беру за руки і кажу: „Одягайся“. Вагаюся, але вже коротко. Тоді таки помагаю їй одягнутись.

Сходимо ступенями, крок за кроком. Ідемо дуже тихо, мабуть, лякаємося, щоб відголос нашої ходи не зранив когось із нас. Вона йде насторожено, я рішуче і

вже без сумніву, впевнено. Повторяю безупинно: це єдине, що залишається. Хоча в моїй душі ще немає зовсім спокою, але знаю, що тільки так я повинні зроби-ти.

„Куди ж ти. Ти не одягнена, мамо“.

„Ти підеш без мене, сама. Ти підеш у свій гурт“.

Широко, навстіж відчиняю всі-кі, дубові двері. Один тільки злі-пит, єдине прохання є ще в мене до Ірисси: „Як повернешся, будеш ще рідна мені?“

„Напевно“. Її очі оживають, хвилюють вологими озерами і за-чепляються за мої струмки не-знаних мені ще досі світел.

Ще кілька хвилин таки зали-шаюся на цьому самому місці, до-торкаюся холоду перелетних сні-жин. Як дивно, коли бачу знов Іриссу. Вона вертається до мене, пригортається до засніженого ру-кава й мої долоні гріє своїми. „Я піду завтра. Сьогодні ще пода-руй мені день тільки біля себе“.

23. листопада 1959.

Школа танку в Шикаго

Проф. Ірина Голубовська, учителька ритміки й балету, відкрила свою шко-лу танку в Шикаго.

НОВІ КНИЖКИ

Ольга Войценко: ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ. Видавнича Спілка „Тризуб“. Том 2. Вінніпег, 1963. 3 перемовою авторки і показниками. Стор. 396. Ціна 4.50 дол.

Літопис українського життя охоплює події громадського значення в рр. 1919-1924, себто роки після I. світової війни. У доборі вісток та матеріалу авторка ретельно вивчала українсько-канадійської громадської думки, але відмічувала теж різничкувальні тенденції, що існували.

Для нас особливо цікаві вістки про пробудження жіноцтва до організованого життя. Центральної жіночої організації ще тоді не було, але тут і там засновувались товариства, де жінки провадили корисну громадську роботу.

Цей збірник являється цінним посібником для історика нашої еміграції.

Muchajlo Kozjubynskyj: FATA MORGANA und andere Erzählungen. Manesse Verlag, Zürich, 1962. Стор. 438.

У цьому невеликому томику, що вийшов заходом „видавництва світової культури“, як Манессе себе називає, вміщене оповідання Коцюбинського „Фата Моргана“ й кілька інших. Перекладач д-р Анна-Гая Горбач вибрала з доріжки письменника ті, що найкраще характеризують українське село на початку цього століття. Її переклад майстерний — короткі мазки й живу акцію оповідання „Фата Моргана“ вона зуміла передати тією ж мовою, у противенстві до епічного стилю оповідань „Дорогою ціною“ чи „Помста“. У заключному слові перекладач дає огляд української літератури та постаті М. Коцюбинського.

Л. Б.

ПОДЯКА

П-ні Наталія Мітрінга з Нью-Йорку переслала нам 7 повних річників Нашого Життя з останніх літ, а два неповні. За що пожегтву складаємо їй щире подяку.

Адміністрація Нашого Життя

Успіхи жінок

Недавно тому наша преса принесла вістку, що головою Відділу Комітету Українців Канади у Ванкувері вибрано п-і ОКСАНУ КРИПС. Це вперше в історії цієї громадсько-політичної централі Канади жінка станула на чолі Відділу.

П-і Оксана Крипс відома зі своєї теперішньої громадської діяльності. Маючи музичну освіту вона приділяє велику увагу нашим виступам у тій ділянці. Концерт з нагоди 100-ліття народин Т. Шевченка у 1961 р. був справжньою подією в житті нашої громади. А в червні 1963 р. Відділ КУК взяв участь у програмі Інтернаціонального Дня, що його рікрічно влаштовує університет БК. Програма була на високому рівні.

Відділ КУК-у у Ванкувері видає Інформаційний Обіжник у двох мовах. Публікація ознайомлює громаду з проробленою й наміченою працею Відділу.

В Тижні Української Культури, що відбувся в листопаді 1963 р. у Торонто, українське жіноцтво зайнялось не тільки виставкою нар. мистецтва. Організатором музичних імпрез із рамени Комітету Українців Канади була музична діячка ОЛЕНКА ГЛІБОВИЧ.

Оленка Глібович найбільш відома нашим читачкам як керівник квартету „Верховина“ в Торонто. Її музичні здібності й організаторські дані уможливили їй створення цієї музичної одиниці, що збагачує наші імпрези та плекає пісенну культуру. З часом Оленка Глібович поширила своє зацікавлення й на інші галузі культури, перебравши провід Літ.-Мист. Клубу в Торонто. А тепер спільно з іншими завершила велике діло, бо запрезентувала найкращими виконавцями українську музику на Тижні Української Культури в Торонто.

Із листів до Редакції

Вишкіл членок СУА

Чи могли б Ви декількома реченнями насвітлити на сторінках Нашого Життя, який то вишкіл намітили Річні Збори Гол. Управи СУА у вересні 1963 року? Що Ви розглянути бажаєте? Цей вишкіл дуже мене зацікавив і припав до вподоби. Щастя Вам Боже!

Олександра Харина, Едмонтон

Кожна організація проводить вишкіл своїх членів для тих чи інших завдань. Для цього влаштовує Конференції, Семінари чи наради. Це є коротко-тривалі курси чи доповіді, що дають погляд на ту чи іншу ділянку праці та нагоду для обміну думок.

Постанова Річних Зборів Гол. Управи торкалась двоякого вишколу. Перший — це був вишкіл організаційний, що мав усвідомити членкам вагу і значення організації, місце поодинокого члена в ній та відповідальність проводу. В розмовах та дискусіях членки пізнали б, як постає це громадське твориво, яку має громадсько-виховну ціль та яке його місце у своїй громаді. А на тлі цього можна з'ясувати собі вагу і значення громадсько-здисциплінованої одиниці. Це наші членки в ході вишколу самі усвідомлять.

Другий вишкіл торкався нашого виступу перед американським світом. Дуже часто доводиться нам репрезентувати нашу громаду, чи то під час показів народнього мистецтва, чи то обрядових імпрез, чи то музичних виступів. Всі наші членки, що зустрічаються з відвідувачами, повинні бути добре підготовані до того. Окрім ділянки, що її подаємо (нар. мистецтво, обряди, музику), треба також знати історію України, її культуру, та теперішню політичну ситуацію в світі. Адже треба відповісти на різні питання, бо їх можуть ставити відвідувачі з зацікавлення чи непоінформованості.

Екзекутива СУА

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Звітні листки за 1963 рік, розіслані Відділам СУА, ще не наспіли від усіх. В останньому часі надіслали їх — 4 Відділ із Нью-Йорку, 15 Відділ із Честеру (неповний звіт), 30 Відділ із Клівленду, 57 Відділ із Ютики (неповний звіт), 59 Відділ із Балтимору, 75 Відділ із Денверу та 76 Відділ із Воррену (неповний звіт).

Не доповнили своїх звітів Відділи: 20, 35, 62, 65 і 76. Прохаємо чим скорше надіслати бракуючі листки.

Та й інші Відділи, що ще не вповнили звітних листів, прохаємо поспішати. Звідомлення має вагу, коли воно в час вислане. Тоді звіт може дати відповідний перегляд та послужити своїми даними.

Жертуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1964

Галина Синенька

У підніжжі Альп

П'ятдесят миль на південь від Мюнхену є Ахенміле (Aachenmühle), мале село в підніжжі Альп. Там знаходиться одна із шкіл Goethe Institut. Цей інститут має таких 18 шкіл для чужинців, що вивчають німецьку мову. В більшості ті школи знаходяться по малих містечках чи селах.

Туди й завело мене моє намагання вивчити німецьку мову. Першою особою, що я зустріла, був директор тієї школи. Хоч сам володів знаменито англійською мовою, проте звернувся до мене по-німецьки і так було цілий час мого побуту там. Мені відразу приділили мешкання в приватному домі, бо студенти мусіли мешкати по родинах, щоб уживати якнайбільше німецької мови й пізнавати німецький спосіб життя. Я замешкала в домі заможних старших селян разом із італійкою Ідою. Хата, як кожна баварська, була біла, з дерев'яними різьбленими балькончикаким, що були прикрашені квітами. Вікна нашої кімнати виходили до саду і це, мабуть, дало нагоду романтичнішим з-поміж наших студентів кілька разів нам співати серенаду.

І так розпочався мій двомісячний побут у цьому домі. Мешкання було приємне лиш важко було мені привикнути до того, що вода була все холодна, а на купання в теплій воді мені призначено тільки пів години в суботу по полудні. З часом я привчилася брати туші зимною водою.

А як проходило наше навчання? Кожного дня мали ми 5 годин науки в школі, а в суботу відбувався 2-годинний іспит із пройденого матеріалу. Курси ділились на початкові, середні й вищі. Мене прийняли на середній курс. В Інституті було нас около 100 студентів (около 80 хлопців і 20 дівчат). Були там студенти з усіх країн західної Європи, а я була одинока зі східної Європи, коли це так можна назвати. В більшості студенти були з Азії, Африки й близького Сходу, як рівнож

Авторка допису перед баварською хатою в Ахенміле
Halina Synenka, Ukrainian student of Chicago, spent her
vacation in a summer school in Bavaria

дуже багато з Центральної і Південної Америки.

Із самого початку більшість студентів не могла зрозуміти того, що я, хоч приїхала з Америки й знаменито володіла англійською мовою, все казала, що я українка. Не пригадую навіть, скільки разів я вяснювала, що то є Україна. Дуже часто мусіла користуватись лиш німецькою мовою, а в перших тижнях по приїзді це було дійсно дуже трудно, бо хоч я була на середньому курсі, проте плинно німецькою мовою не володіла. Треба додати, що взагалі перших кілька тижнів майже всі ми ходили зі словниками в руках, бо йнакше не могли були б порозумітися. Але якось воно йшло і я знаю, що десь на світі є турки, індуси, араби, південно-американці й інші, які тепер уже знають дуже добре, що Україна „ist nicht Russland“.

Найкраще зжилася я з південно-американцями, хоча приятелювала із всіми. Вони довідалися від мене все про Україну, що я могла вяснити їм своєю вбогою німецькою мовою. З цікавістю випитували мене про можливість революції у близькому майбутньому в Україні (бо як відомо, у них усе щось „кипить“!). Із повною серйозністю казали, що радо створили б „латино-американський“ відділ в українським війську..

Пригадую собі, як одного дня

сиділа я при столі в шкільному городі й писала листи. Було по полудні й хлопці якраз повернулись із гри копаного м'яча. Всі посідали коло мене й почали про щось розмовляти, а що були різного національного складу, то вживали своєї каліченої німецької мови. Я не слухала уважно, бо хотіла скінчити листи й віднести їх на пошту.

Нараз чую, що дискусія набирає гарячого тону. Прислухаююсь ближче, а то мої товариші з Півд. Америки переконають турків, що Україна — це окрема республіка в Сов. Союзі, що це поневолений народ, що ніяк не є частиною Росії. Турки спочатку не могли схопити цього, та по кількох аргументах півд. американців їм це поволі роз'яснилось. А один із них Гасан Біроль, що був разом зо мною в цій самій клясі, пригадав собі, що Україна колись навіть була у союзі з Туреччиною. Я не вяснювала цього, бо взагалі не вмішувалась до дискусії, а тільки слухала.

Найтрудніше було мені вяснити про Україну двом уже старшим студентам. Один із них лікар із Еспанії (віком 30 літ) д-р Мануель Ернандез, а другий доктор економії з Порто-Ріко Хозе Рамос. Одного дня по вечері сиділи ми всі в городі й розпочалась дискусія про Советський Союз. Ясна річ, я мусіла додати своїх „два центи“ з українського становища.

Д-р Ернандез дивувався, навіщо українцям тієї окремішності? Він походив із Каталонії, де ще до сьогодні дехто з населення не хоче признатися до еспанської народності. Та він казав, що це вже затирається і що він належить до нового покоління. Хозе Рамос знов опирався з іншої точки погляду. Мені вже інші студенти звернули увагу на те, що він соромиться свого походження. Він закінчив університет у Нью-Йорку (до речі, кажучи, міг імпонувати своєю інтелігенцією й бистротою ума) і ніколи не признавався до свого порторіканського походження. Його батьки були заможні люди, жили в Порто-Ріко й були, ясна річ, американськими громадянами. Він також не міг зрозуміти того, чому я не хочу признатися до російської національності. Хоч я нерзз довго з ним на ту тему розмовляла, він здається, до кінця не міг її схопити. Одне тільки можу сказати, що по тих довгих розмовах таки був якийсь вислід, бо на прощання сказав мені Хозе, що ніколи не забуде того всього, що я розказала йому про Україну.

Були в нашому Інституті около 20 студентів із Індії. Всі вони були на німецькій державній стипендії та були різnorodними фахівцями. Ті, що були вчителями, приїхали на те, щоб вивчити німецьку мову й пізніше вчити її в Індії. Всі інші, задумували практикувати в німецьких фабриках, лабораторіях і установах, а пізніше передати свій досвід у своїх професіях вдома.

Майже кожної суботи й неділі їздила я до своєї тети й вуйка Іваницьких у Мінхені. Однієї суботи їхало зо мною кілька студентів індустрії і ми з ними розговорились англійською мовою. Обидва вони, Патвардган і Сейюрам, були в одній класі зо мною і я їх добре знала. Річ ясна, я була дуже цікава довідатись щось про життя в Індії, а вони рівнож цікавилися Америкою. Вони були дуже здивовані, коли я розказала їм, що четвертина американського населення є дуже вбога і, що багато людей живе з державної допомоги. Вперше вони щось таке

(Докінчення на ст. 10)

Наша анкета у 1964 р.

У цьому році відмічуємо 80-ліття нашого жіночого руху. Вже маємо кілька поколінь жінок, що беруть активну участь у громадському житті. Великим вкладом свого розуму й серця вони поширили межі нашої спільноти і в висліді причинились до нашого Відродження. Хто вони, оті носії ідей нашого жіночого руху?

Подаємо світліни трьох видатних громадських діячок із різної доби нашого жіночого руху. Подайте відповіді на нижче вміщені запити. Розв'язку знайдете у вересневому числі нашого журналу.

Ч. 1. Ч. 2. Ч. 3.

1. Ім'я і прізвище діячки?
2. Який перебіг її громадської праці (приблизно)?
3. В якій частині України жила й діяла?

Розв'язка анкети

Жіночі пестаті, з українського музичного світу, подані в квітневому числі нашого журналу, походять із різного її часу й засягу. Подаємо точне окреслення їх, що його деякі читачки вгадали.

1. СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА (1873—1952), драматичне сопрано світової слави, походила з священничої родини в Галичині. Закінчила консерваторію у Львові, а згодом студіювала в Італії (Міляно) і Відні. У 1893 р. дебютувала на сцені львівської опери, а від 1895 р. виступала в усіх великих операх Європи й Півд. Америки. Завдяки її креації Мадам Батерфлай, ця опера Пуччіні, що не мала успіху спочатку, набрала розголосу. Найкращі її партії були — Саломея й Електра в одноіменних операх Ріхарда Штрауса, Ізольда в „Трістан і Ізольда“, Брунгільда в „Кільце Нібелюнгів“ Р. Вагнера, Галька С. Монюшка, Аїда Д. Верді. Прегарно виконувала також українські народні пісні під власний акомпаніамент. У рр. 1945—1952 була професором консерваторії ім. Лисенка у Львові. Померла і похована у Львові.

2. ЗОЯ ГАЙДАЙ походить із Жито-

мира. Музичну освіту почала в композитора В. Косенка, а закінчила в Муз. Драм. інституті. Від 1928 р. стала працювати артисткою Київського театру опери й балету, де виконала багато партій. Найбільш успішною вона як Маргарита у „Фавсті“ Гуно і Снігуронька в однойменній опері Римського-Корсакова. Але і в українських операх вона створила чудовий образ „Наймички“ в опері М. Вериківського, Гелени в опері „Богдан Хмельницький“ К. Данькевича й Оксани в опері „Ніч проти Різдва“ М. Лисенка. Має багатий репертуар українських народних пісень.

3. ЄВГЕНІЯ ЗАРИЦЬКА, мецо-сопрано світової слави. Музичну освіту одержала у Львові й Відні. Після перших виступів у львівській опері в 1937 році, виступала в операх, ораторіях та концертах в Італії, Франції, Англії. Славиться особливо, як концертна співачка в трудних композиціях пісень (Гіндеміт, Берг). В її виконанні появились записи українських пісень на платівках разом із композиціями Шопена й Малера. Проживає в Парижі.

Про мистецький переклад

Саме тепер, коли Управа СФУЖО проголосила фундацію перекладів свого Літ. Конкурсу, завдяки пожертві письменниці Софії Парфанович, хочемо згадати людину, що послідовно працює в тому напрямку. Це — д-р Анна Галя Горбач, перекладач із української на німецьку мову.

Перший том її перекладів п. н. „Синій листопад“ (Der Blaue November) вийшов у 1959 р. Це є збірка оповідань із сучасної нашої літератури. Кілька літ пізніше появилася у її перекладі М. Коцюбинського „Фата Моргана“. Скоро після того вийшло у видавництві для молоді Василя Кархута „Цупке життя“, а оце недавно згадали ми том Оксани Іваненко „Лісові казки“ її перекладу.

Як бачимо — дорібок поважний. Тому зацікавлення її постаттю слід задоволити наперед короткими життєвими даними. Анна-Галя Горбач походить з Бродини в південній Буковині. Через воєнну хуртовину вона опинилась підлітком у Німеччині, де закінчила середню й придбала вищу філологічну освіту. Її докторська дисертація на німецькому університеті мала за тему „Епічні, стилістичні особливості українських народніх дум“. Перекладати почала ще в 1948 р. Але помимо двомовності та солідної підготовки потривало добрих кілька літ заки любачила свої переклади в друку.

Тепер Анна-Галя Горбач вже опанувала це вміння. Різноманітність книжок, вичислених угорі, багато говорить. Ось що вона пише про свою перекладну роботу: — „Не визнаю «легших» чи «трудніших» текстів. У мову кожного твору треба «вчутися», освоїтися з нею. Найрадіше перекладаю поетичну прозу (М. Коцюбинський). Але в переклад з «першого разу» не вірю. Щоб він був бездоганий, треба над ним попрацювати, повертаючись три чи чотири рази до нього. Найкраще, коли може «полежати» якийсь час, а тоді перекладач здобуває «відстань» до

нього й відчуває, як самостійний «чужий» твір“.

Дарма, що це „вчування“ у чужий твір та другу мову вимагає великої ерудиції й напруги, Анна-Галя Горбач не приписує собі заслуг. — „Моя робота скромна і служить виключно посередництву поміж українською й німецькою культурами. Таких перекладачів у кожного народу є безліч і ніхто їх імена не закріплює“.

На питання, які твори вважає за потрібне перекладати, Анна-Галя Горбач має продуману відповідь. На її думку — літературні твори, що в досконалій мистецькій формі відзеркалюють глибокі процеси, які перейшла українська людина в останніх десятиріччях. „Тільки така література може звернути увагу чужинця на Україну, переконати його про самотність нашої культури та рівновартість із іншими культурними націями. Під цим кутом зору підбираю літературу для перекладів“.

„Синій листопад“ — це своєрідна хроніка, що відзеркалює наше життя в першій половині нашого століття. Там представлені всі верстви нашого суспільства та час від початку століття по наші дні. Те саме з „Фата Морганою“ Коцюбинського. Його постаті — це свідки тих соціальних процесів, що їх перейшла Україна на переломі цього століття“.

Відгуки на це видання підтверджують це. „Синій Листопад“ дочекався прихильної оцінки німецької критики.

Ось що пише Анна-Галя Горбач на питання про реакцію німецького читача та дальші її плани. „Для ознайомлення чужинського читача з українською літературою слід підбирати в першу чергу прозу, тому що вона доступна найширшим колам читачів, тоді коли поезія і драма промовляють радше до вузьких кол любителів цих жанрів. Це не означає, що їх треба занедбувати, але в нашій ситуації мистецька проза

Д-р Анна-Галя Горбач
Anna Halya Horbach, Ph.D., translator of several books of Ukrainian literature into German

дасть чужинцеві кращу змогу вглибитися в український духовий світ.

— На жаль, не можна підбирати твори, — продовжує вона, — із становища української визвольної справи, а треба керуватись щодо змісту актуальними питаннями часу, інакше не можна знайти позитивного відгуку у видавців, критиків і читачів. Зацікавлення добрим романом є більше, ніж оповіданнями, але підшукати в нашій літературі романи під смак західнього читача — незвичайно важко.

Отже Анна-Галя Горбач уже вивчила німецький видавничий і читацький ринок і вміє відповідно до нього плянувати свою працю. Тому їй важко зрозуміти, що в Америці ще немає видавництва того роду, а принайменше талановитих працівників того жанру. Вона признає, що „до перекладів із української літератури немає надто багато охочих, бо з того жити не можна, а не кожний, що мав би здібності до того, може дозволити собі на таке „габбі“, що забирає багато часу, а не гарантує якогось видимого успіху“. Але на її думку в Америці існують інші умовини, як деінде. „Там живе вже чи не третє покоління наших людей. Число така висока еміграційна група повинна спромогтися на видання англійською мовою не тільки вибору з Т. Шевченка, І. Франка й Лесі Українки, а на переклад видатних прозових творів нашої літератури, що від-

зеркалюють українське життя на рідних землях колись і нині“.

Ми вдячні Анні-Галі Горбач за цю пригадку. Наш скромний почин, прикріплений до Літ. Конкурсу СФУЖО, ще не зарадить цій ситуації, але стане першим кроком у цьому напрямку. Подібно, як Літ. Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек розворушив тепер інші наші середовища до розголошення подібних фундацій.

Анна-Гая Горбач продовжує свою роботу. Попри оце своє „габбі“ вона є дружиною й матір'ю трійко дітей та науковою співробітницею свого чоловіка. До цього провадить школу українознавства у Франкфурті, де проживає. А це, мабуть, достатнє життєве навантаження попри її перекладний успіх! **Л. Бура**

У ПІДНІЖЖІ АЛЬП

(Докінчення зі ст. 8-ої)

почули! Були переконані, що в Америці кожна людина багата, а вулиці „вистелені золотом“. Натомість те, що вони розказали мені про нужду в Індії, було страшне. Вони самі походили із заможних родин, покінчили студії й цікавились загально-суспільними справами.

І так воно було із всіма тими студентами в Ахенміле — ми радо ділились думками, слухали поглядів других і входили в дискусії на різні-прерізні теми.

Пізнали ми також життя села. У центрі села був залізничий двірць, крамниця і „Gasthof“. Церква, на жаль, була аж у другому селі, де що неділі збирались вірні. Зате „гастгоф“ щовечора мав своїх сталих гостей, „баверів“, що приходили випити пива, пограти в карти й заспівати. Нас, студентів, усі любили й часто запрошували до розмови чи до співу.

Миттю пролетіли ті два місяці в Інституті. І не зчулись ми, коли треба було прощати гостинні мурі тієї школи, що нам дала стільки вражень.

Передплатниці, що прислали передплату, дивуються нероз, що їх вплата не зараз відмічена на адресі.

Об'їздка голови Централі

Цьогорічна об'їздка п-ні Олени Лотоцької була присвячена Окрузі Рочестеру. Почалась вона Святом 15-ліття СФУЖО в Рочестері та досягла всіх 6 Відділів округи. Цей контакт був дуже корисний і дав повний перегляд праці цієї округи.

Дня 11. квітня 1964 пані голова прилетіла літаком до Рочестеру й на летовищі зустріли її — п-ні А. Пастушин голова 6 Відділу СВА й п-ні С. Онуфрик, орг. референтка Окр. Ради. Звіття поїхали до дому п-ні Онуфрик, де пані голова замешкала. Дня 12. квітня була присутня на Службі Божій в укр. католицькій церкві, а о год. 6-тій взяла участь у **Святі 15-ліття СФУЖО**, як його містогорова. Це свято влаштував Комітет із Відділів СВА й УЗХ і йому присвячено окремо згадку.

У слідуючих днях п-ні О. Лотоцька зустрічалась із провідними членками СВА, відвідала п-ні А. Пастушин і п-ні І. Руснак, цікавилась збіркою „Наша Батьківщина“. Дня 15. квітня переїхала до дому п-ва Крамарчуків, де 16. квітня відбулась **Зустріч з Управою 47 Відділу СВА**. У свобідній розмові пані голова поінформувала присутніх про працю Централі, про творення нових Відділів, про використання сатир СВА. Присутні цікавились актуальними справами, як завданнями Окр. Рад, вишколом садівничок і т. д.

Дня 17. квітня п-ні О. Лотоцька відїхала поїздом до Бофало, де на стації зустріла її п-ні Ірина Дорошак. Того ж дня відбулась **Зустріч з Управою 49 Відділу** в мешканні п-ва Дорошаків, де спинилась пані голова. Знов у без посередній розмові заторкнено всі справи, порушені і в Рочестері. А дня 18. квітня відбулась **Зустріч із членством 49 Відділу СВА**. Членки прибули численно, окрім того й декілька молодших жінок, зацікавлених працею в СВА. Проводила п-ні Емілія Стасюк, містогорова. Відділ передав 100 дол. на один шер Дому СВА. Звідомлення з цієї Зустрічі подамо окремо.

Дня 19. квітня п-ні О. Лотоцька вернула поїздом до Рочестеру, де о годині 2-ій по полудні була назначена **Зустріч із 6 Відділом СВА**. Проводила голова п-ні А. Пастушин. Давні членки СВА раді були знов зустрітись із своєю головою, що з нею кілька десятків літ тому стали будувати організацію. Правда, вже не мають стільки сил, що давніше, але СВА дороге для них і ми-

ле й вони всіма силами будуть піддержувати кличі організації. О год. 7-мій вечора того ж дня відбулась **Зустріч із членством 47 Відділу СВА**. Проводила голова п-ні А. Капітан. Поміж членством Відділу пані голова зауважила п-ні Віру Гринишин, провідну Союзянку із Ст. Пол, Мінн., що перенеслася до Рочестеру. Зустріч пробігла оживлено й про неї подамо окрему згадку.

Дня 22. квітня п-ні О. Лотоцька поїхала до Сиракуз, де на стації зустріла її п-ні д-р Євгена Єржківська, член Гол. Управи. П-ні Марія Гудзяк, голова 68 Відділу СВА, привітала її дома, де пані голова замешкала. Того ж дня увечері відбулась **Зустріч із членством 68 Відділу** при вечері, на яку прибуло 36 осіб. По промові пані голови присутні торкались пекучих справ організації. Багато їх порушено в розмові, а між ними також проблему, чому легше знайти членок до праці, ніж до проводу?

Дня 25. квітня пані голова поїхала поїздом до Ютики, де її зустріли на стації п-ні Марія Когутяк, голова Окр. Ради, і п-ні Теодозія Савицька, голова 57 Відділу СВА. Того ж дня у мешканні п-ва Когутяків, де спинилась пані голова, відбулась **Зустріч з Управою 57 Відділу СВА**. Відділ передав 100 дол. на один шер Дому СВА. А дня 26. квітня відбулась у ресторані **Зустріч із громадянством Ютики**. Проводила п-ні Дозя Савицька. По промові п-ні О. Лотоцької забирали слово присутні, з-поміж них о. парох Смик, що підкреслив підтримку, яку дістав від СВА Пласт для виїзду на Джемборі. Це була поважна сума грішми, а Централя подарувала 25 прим. творів Лесі Українки „Спірит оф Флейм“.

Дальші виступи п-ні О. Лотоцької проходили у Відділах Коговзу й Амстердаму. Дня 2. травня відбулось **Зустріч із членством 34 Відділу СВА** в новій парохіяльній школі Коговзу. Проводила голова п-ні Надія Касяничук. Цей Відділ не належить до Окр. Ради через завелику віддалю, але живо співдіє з програмою СВА. Збори членства були дуже численні. Дня 9. травня прибула п-ні О. Лотоцька поїздом до Амстердаму, де її зустріла секретарка 19-го Відділу п-ні Стефанія Боднар. О год. 2-ій по полудні відбулася в її домі **Зустріч з Управою Відділу**, де обговорено біжучі справи. О

На основних зборах 79 Відділу США в Бостоні:

Зліва до права — м-и. Христия Саган, секретарка, Ольга Баранник, голова, Олена Лотецька, голова Централі, Надія Матківська, містголова, Слава Шелюк, скарбник, п-ні Данилишин, членка

From the first meeting of UNWLA Branch 79 in Boston, Mass.

год. 4-тій відбулася Зустріч із громадянством Амстердаму, що численно прибуло.

Цим закінчилась об'їздка округи. У висліді можна сказати, що округа Рочестеру (осідок Екзекутиви Окр. Ради тепер є в Ютиці) працює серед дуже трудних умовин. Відділи розкинені по цілому стейті Нью Йорк, нероз у віддалі півтори й двох годин їзди від себе. Щоб забезпечити контакт, Відділи цієї Окр. Ради ухвалили річну вкладку у висоті 20 дол., з чого вив'язуються. У висліді Окр. Рада стала дійсно керівним осередком округи, а Відділи гарно співпрацюють із собою, обмінюючись матеріялами й мистецькими силами.

Куховарські назви

У березневному числі започаткували ми список слів, що трапляються в кулінарному вжитку. Пригадуємо, що правильна назва надрукована чорним шрифтом. Над кожною з назв ставимо наголос.

Ба́ба — солодке дріжджеве печиво. Ба́ба великодня, ба́ба пісна, ба́ба-шарпаніна.

Ба́ба — може бути рід грибів, рід груш і рід риби.

Ба́бка — солодке дріжджеве печиво або солодке печиво з крупів, сиру й ін., пудинг (pudding).

Ба́бка — страва з городини, зварена на парі, накипляк*, поль. *biduń*.

* Слово накипляк впровадила „Нова Хата“.

З погнів Відділів

Мистецька виставка

У своєму річному звіті 74 Відділу США з Шикаго скромно згадав про мистецьку виставку картин, проведену 18. і 19. травня 1963 р. Виставка відбулася в залах Клубу при парохії св. Йосифа. Виставлено картини 6 українських мистців із Шикаго.

Небагато наших Відділів працює для підтримки образотворчого мистецтва. 64 Відділ США в Нью Йорку влаштовує щороку Образотворчу Виставку Жінок-Мистців, а Окр. Рада США у Шикаго відзначила виставкою ювілей мисткині-сеніорки Олени Кульчицької. Тому треба привітати цей

Бакалія, бакалійний — дрібні харчові продукти.

Баклажа́н, гор., баклажан синій, синій помідор, баклажа́нний, пркм.,

Баклажа́н червоний, див. **помідор**.

Балаба́н, балабух, балабушка, балабуха — рід печива.

Балабу́рка, банду́рка, барабля, див. **картопля**.

Бараболя́ник, див. картопля́ник.

Ба́нуш — страва з кукурудзяного борошна.

Балму́с — густа рідина.

Банан — сад., бана́новий.

Ба́ранина, овечина — рід м'яса (mutton, lamb), ба́ра́нчий, пркм.

Барбарі́с — ягода (barberry), барбарі́совий.

Бата́т, гор. — солодка картопля.

Бажан, див. **фазан**.

Балі́к — просільна в'ялена риб'яча спинка (осетра, білуги). **Ч.**

НАШІ ПОБАЖАННЯ

З **НАГОДИ ВИДУЖАННЯ** нашої членки п-ні Євгенії Птиці складаємо їй щирі побажання й у подарунку заміслюємо їй наш журнал.

Управа 11 Відділу США в Трентоні

Концерт Марійки Брездєнь

У лютому ц. р. відбувся в Геттінгені, Німеччина, концерт Марійки Сербин-Брездєнь, що закінчувала свої студії на тамошньому університеті.

крок недавно засновано 74 Відділу США, що запредентував твори місцевих мистців своїй публиці.

Ця думка вийшла від голови п-і Віри Хрептовської. Вже на других ширших сходинах Відділу вона запропонувала її. Користаючи з знайомства з деякими мистцями пані голова взяла на себе обов'язок переговорити з ними і запросити їх до участі в виставці. Шість мистців і мисткинь дали свою згоду.

Членки Відділу зраділи тим. Це буде щось небуденного й нового! З усім запалом узялись підготувати виставку. Адже це вперше прийшлося робити щось такого. Треба було впорядкувати залю, приготувати рекляму. Влаштуванням самої виставки зайнялась п-ні Гарасовська-Дачишин, що з мистецьким умінням використала всі стіни залі.

Коли настав день 18. травня 1963 р. вже все було готове. Виставка заповіджена в пресі і радіопрограмі, двомовний каталог надрукований, буфет приготований. У святочному настрою Управа 74 Відділу чекала відвідувачів.

І вони прибули! У привітних і ясных залах церковного клубу вмістилось по черзі 150 гостей. Це були здебільшого давні емігранти, що досі не мали нагоди заізнатись із творами наших мистців. Їх захоплювали олії й акварелі різних мистецьких напрямків. Присутні мистці могли бачити реакцію й відповідати на запитання.

У висліді продано 6 картин. У товариській гутірці при буфеті мило проминув час. Присутні дякували Відділові за ініціативу й радили повторити такі почини.

Із мистців узяли участь — Марія Гарасовська-Дачишин, Лев Гринцай, Анна Колімон, Ачато́ль Колосми́ць, Ірина Несторович, Михайлина Ольшанська-Стефанович. Кожен мистець виставив п'ять картин.

У двомовному каталозі були заготовані окрім назви творів також короткі життєписні дані мистців.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З сумом повідомляємо все українське організоване жіноцтво, що дня 4. травня відійшла у вічність велика артистка української сцени бл. п. **Ніна Горленко**.

Закінчивши Драм. Школу ім. Лисенка в Києві вона вступила до театру М. Садовського у Києві, потім перейшла до театру ім. Т. Шевченка, а вкінці до Березолу. Під час війни виступала в українському театрі у Станиславові, а на еміграції приєдналась до Ансамблю Українських Акторів під керівництвом В. Блавацького. Грала в побутових п'єсах і модерному драматичному репертуарі. Прибувши до Америки, вона тут теж дала проби свого блискучого таланту, особливо, як декламаторка.

Останні роки свого життя провела зовсім відлюдно, але весь час перебувала під опікою своїх друзів-акторів, що нею щиро зайнялись. Вони ж разом із українською громадою Філадельфії провели її в останню дорогу дня 8. травня. Вічна їй Пам'ять!

Екзекутива СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. меценаса Августина Задуровича складає 5 дол. на прес. фонд Н. Ж.

Марія Холєвчук, Рочестер

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої членки бл. п. Станислави Тарнавської складає 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Марійка Слободян

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу моєї найдорожчої сестри бл. п. Анни Дикий, що померла 29. березня ц. р. в Мюнхені, складаю 10 дол. на сиріт у Німеччині та 3 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Марія Погорецька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Осипа Лісікевича складають 25 дол. на Осередок НТШ у Сарселі

Нана й інж. Віктор Яворські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Осипа Кочана складає 5 дол. на Осередок НТШ у Сарселі

Лідія Бурачинська

У ювілейному змагу

Знов маємо докази на те, що наші Відділи й прихильниці включаються у ювілейний змаг. Ми щиро вдячні за кожную новоприєдану передплатницю! Це скріплює наші вигляди на побільшення журналу!

Приєднали нових читачок в останньому часі:

Анна Бойко, Гемилтон	2	Міра Мащорак, Мейвуд (74 Відд.)	1
Л. Худий, Озон Парк	1	Марія Колтунюк, Фила. (43 Відд.)	1
Ольга Денисенко, Дітройт	1	Надія Полдох, Скарборо	1
Ярослав Фаріон, Шикаго	1	Марія Робах, Ірвінгтон	1
Анна Феданків, Бінгемптон	1	М. Скасків, Вашингтон (78 Відд.)	4
Лідія Калашнюк, Кемден	1	Теодозія Савицька, Ютика (57 В.)	1
Н. Лопатинська, Фила. (10 Відд.)	1	Софія Темницька, Ньюарк	1
Ніна Лощенко, Фила. (10 Відд.)	1	Лідія Тарнавська, Дітройт	1
Олена Лиско, Бронкс (82 Відд.)	3	Ірина Залуцька, Бронкс	1

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Теодора Цвяха, батька нашої членки п-ні Зені Логуш, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 68 Відділу СУА
в Сиракузах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Леонтини Дем'янчук складають 10 дол. на фонд Мати й Дитина для „бабусі“ —

Олена і Лев Кокодинські

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

З радістю повідомляємо, що деякі фундатори передплат для старших саїтних жінок в Європі — відновили їх. Це є 1 Відділ СУА у Нью Йорку, який платить їй вже втретє, і п-ні Стефанія Жуковська з Реґо Парку, вже вдруге. Щире Спасибі!

Можемо повідомити й про нових фундаторів цього діла. І так передплати уфундували в останньому часі: 22-ий Відділ СУА в Шикаго, пп. Єва Сташків із Маямі, Марія Дзюблик із Лейквуду, Ольга Платош із Гартфорду та Євгенія й Леся Храпливі з Нью Йорку. Щиро дякуємо іменем тих, що журнал одержать.

З'їзд ГІМНАЗИСТОК СС. ВАСИЛІЯНОК

У 1906 р. засновано у Львові дівочу імназію СС. Василянок. Здійснилася мрія тодішніх провідниць жіночого руху — підготовка кадрів молоді для вищої освіти.

Більш як 30 літ існувала у Львові ця дівоча середня школа. Випустивши сотні молодих дівчат із солідною середньою освітою, вона передусім дала їм твердий національний світогляд. І

вони, ті вихованки цієї гімназії, стали потім українськими професіоналістками, діячками культури та й скріпили український жіночий рух.

Розсипані в ЗДА й Канаді, кол. вчительки й учениці гімназії СС. Василянок задумали влаштувати З'їзд. Він відбудеться в днях 14. і 15. вересня ц. р. на Союзівці і згуртує тих, що їм дорога ця навчальна установа та пам'ять про неї. Зустріч розбудить напевне багато спогадів та пригадає важливі факти. З'їзд цей стане пам'ятною датою в житті нашої громади.

ІЗ ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ

Вельмишановна Пані Голово!

З нагоди 20-ліття Нашого Життя прошу прийняти щирі мої побажання для Екзекутиви СУА та Редакційної Колегії Нашого Життя. Сердечно вітаю ідею побільшення нашого журналу і буду старатись приєднати нову передплатницю та й інших намовити до того.

З нагоди ювілею прошу прийняти 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Двадцять літ уже читаю кожне число нашого журналу й дуже тішуся, що тут у вільному світі ми поставили таку гарну організацію та видаємо такий гарний журнал.

Бажаю гарного успіху у дальшій праці!

Анастасія Зепко

б. членка Управи, а тепер членка
7 Відділу СУА в Акроні

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

Нова кампанія

Недавні вістки про антирелігійні маніфестації в часі Великодніх відправ у Москві відбилися живим відгуком у західній пресі. Рівночасно знаємо про створення Інституту наукового атеїзму та численні процеси проти священиків і релігійних громад.

Це говорить нам тут про важкі струси, що переживатиме українська віруюча людина. Дотеперішне пасивне ставлення до релігії вже не вдовольняє можновладців, до протирелігійних виступів приневолюють якнайширші круги населення. Нова настанова влади вже має признаки терору.

Ще живо стоїть у пам'яті опір, що його ставили жінки-киянки при закритті Андріївського собору. Оті старші жінки, домохазяйки й прибиральниці, не злякались арешту й побоїв, засвідчили своє прив'язання до старої української святині. Треба сподіватись, що українське жіноцтво розбудує свій опір і знайде навіть у цій дійсності спосіб, щоб зберегти свою віру й передати її молодому поколінню. Це знов коштуватиме нашому народові тисячі випробувань і жертв. Але він мусить знайти в собі силу на цей важкий іспит долі.

А наш обов'язок допомогти їм у тому. Нашими молитвами, що йтимуть за переслідуваних в Україні до Господа Бога. Ними закриватимемо нашу пам'ять і наші почування для них. І нашою інформацією західного світу про ці релігійні переслідування. Нею розвіємо казку про релігійну толеранцію в ССРСР, що вже так широко прийнялася і закріпилася у західньому світі.

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Студійні Дні СФУЖО

З нагоди 15-ліття СФУЖО влаштовано в кількох наших осередках Студійні Дні, присвячені українській жінці сучасності. Хоч усюди проведено це заходами складових організацій, проте тему й багато праці вложила в це сама Управа СФУЖО. Отже не буде помилкою назвати це спільним виступом жіночого організованого світу з нагоди 15-ліття.

Дотепер проведено це у 5 осередках ЗДА (Дітройт, Філадельфія, Ньюарк, Нью Йорк, Шикаго) і в двох осередках Канади (Торонто, Монреал). Програма різнилась залежно від того, як місцеві організаторки її плянували та яких доповідниць могли дістати. Усюди стрічалось воно з труднощами, що їх ставить не-популярна тема й потреба розголосу. Але всюди зауважувалось вдовolenня з цієї нової форми імпрези.

Бо й справді — це, мабуть, уперше розглядались жіночі осяги й проблеми жіночого руху у формі публичної Конференції, де могли забирати голос, окрім доповідниць, також присутні з пубрики. Також уперше навітлено проблеми життя жіноцтва в Україні, що звичайно губляться в розслідах підсоветського життя. Отже Студійні Дні дали погляд на осяги жінки в культурі, громадському житті, господарстві й виховництві в Україні і вільному світі. Це було радісне й конструктивне: єдність українського жіноцтва у вільному світі та роля жіноцтва у виховництві й медичній службі в Україні — це приклад таких небуденних здобутків, що їх треба собі освідомити.

Студійні Дні СФУЖО були корисні також тому, що стали плятформою зустрічі з цілою українською громадою. Українська пре-

са, громадсько-політичні круги, представники науки могли вглянути в цю проблематику й зайняти становище до неї. Це й використано в певній мірі для тієї цілі. Після Світового Жіночого Конгресу 1959 р. — це була перша того роду зустріч ідей і проблем. Правда, відгук у нашій пресі не був такий, як можна було сподіватись. Але це належить до особливостей нашого громадського життя і становить окрему тему, до якої ще повернемося.

Особливою заслугою Студійних Днів СФУЖО — це зустріч із молоддю. Її притягнуто до співучасті чи то як окремих доповідниць, чи з самостійним панелем, а в одному осередку (Шикаго) було проведено в цілості їх силами. Звісно, як буває при зустрічі поколінь, молодь заскочила нас несподіваними поглядами, а навіть бунтом проти встановленого ладу. Але це є теж закономірною подією нашого життя й добре, що Студійні Дні дали для того нагоду. Звичайно чергові покоління зустрічались і зударялись із собою в праці, а тут почалось це в формі дискусійних поглядів чи виступів. Дай Боже, щоб це був корисний початок!

З усіх цих виступів і дискусій виглядає потреба продовжувати це діло. Падали голоси за частішими зустрічами того роду і поширенням тематики її. Організоване жіноцтво хоче вглибитись у суть і значення свого шляху. Воно хоче пізнати його закони, хоче збагнути своє місце в суспільстві, а також бажає повчити про це нашу громаду, щоб вона признала їй те, що їй належиться.

А також — і це є неменшої ваги діло — хотіли б ми пізнати якнайбільше, чим живе й до чого

Мр. Валентина Воропай
Valentine Voropay, M.A., the new
Vice-Pres. of WFUWO for Europe

НАША МІСТОГОЛОВА В ЕВРОПІ

З нагоди Європейської Конференції СФУЖО, що відбулась 14.—17. листопада 1963 р. в Нотінгемі, устійнено також кандидатуру нової містоголови СФУЖО в Європі. Її висунули наші складові організації в Європі.

П-ні д-р Валентина Воропай добре відома серед активних жіночих кругів в Європі. Її вибір на терені найсильнішої складової організації в Європі дає запоруку ще кращого її розвитку та її впливу й на інші країни.

Нова містоголовка СФУЖО походить з Одещини, де закінчила десятирічку. Студіювала в Одеському університеті, закінчивши його в 1941 р. За часів німецької окупації України перебувала на Вінниччині, на еміграції проживала в Авсбургі, а пізніше разом із чоловіком виїхала до Англії. Тут спершу обидвоє перебували на фізичній роботі, пізніше п-ні Воропай працювала викладачем слов'янських мов у школі. У 1955 р. вступила на слов'янський відділ Лондонського університету, а в 1959 р. захистила дисертацію на звання магістра. Ще під час студій в університеті працювала в Національній

змагає наша посестра в Україні. Своїми змаганнями і своєю працею хочемо їй допомогти. Тому мусимо пізнати її становище, зрозуміти її прагнення й потреби. Тільки тоді наша праця у вільномусвіті принесе їй користь, а нам **вдоволення.**

Центральній Бібліотечі, де очолювала слов'янський відділ. Від 1961 р. удвох із чоловіком працює в Національній Бібліотечі Знання й Технології теж у слов'янському відділі.

З працею Об'єднання Українських Жінок ближче заїзналась у 1961 р., коли стала культ.-освітньою референткою Централі. Від того часу тісно співпрацювала з ОУЖ у цій ділянці.

Зацікавлена також виховними справами, бо як учителька, навчала в школах українознавства. Доповідь на Європейській Конференції СФУЖО на виховні теми була доказом її глибокого знання тієї ділянки.

Тепер перед нею нове поле праці — репрезентація українського жіноцтва на європейському терені та дбання про наші складові організації там же.

Із життя наших Централь

СОЮЗ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Дня 10. серпня м. р. у Сидней влаштовано Свято Героїнь, побудоване на творах Лесі Українки. Свято провела Гол. Управа СУА разом із Стейтровою Управою СУ НІВ.

Дня 30. серпня м. р. Стейтова Управа СУВ влаштувала Український День з нагоди кампанії в користь голодуючим. В день продавалось українське печиво й вишивки, а ввечері виступив танковий ансамбль „Соняшний Промінь“ та квартет дівчат.

Дня 1. вересня м. р. Відділи СУА у Бенкставні і Сефтоні провели святочні сходини з нагоди 100-ліття народин Ольги Кобилянської. Відчитано доповідь та уривки з творів.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ

Недавно тому Секція ОУБ у Льежі подала підсумки своєї праці за 1963 р. Це були — Свято Матері й товариська забава, а в співпраці з іншими громадськими установами — Свят-Вечір, ялинка, новорічна забава й інше. Спільно з іншими членки Секції відбули подорож до Парижа на відзначення 30-ліття голоду та поклонились пам'яті Анни Ярославни в Санлісі.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК АНГЛІЇ

Дня 11. травня м. р. Гурток УОЖ у Ноттінгемі влаштував Вишивані Вечерниці. По полудні відбулась дитяча забава, на якій дівчатка були в вишиваних суконках. Малих учасниць конкурсу було двадцять у віці від півтори до 11 років. Дитячі моделі не вирізнявано, а зате всі учасниці дістали маленькі даруночки в нагороду.

Увечері того ж дня відбулись Вишивані Вечерниці. Участь взяло 21 пань у вишиваних сукнях (було кілька вишиваних блузок). Першу нагороду признано двом: пп. Верхові і Пайтрі за ясну, а пп. Найдан і Ньюберг

за темну сукню. Другу нагороду одержали пп. Гложик, Семак, Стефанишин, Салюк, а третю пп. Семищенко, Дарбішр, Юрків, Мотовильник. Признання за найкращі вишивані блузки одержали пп. Бих, Андрійович і Гуль.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК НІМЕЧЧИНИ

У Франкфурті відбувся дня 5. січня ц. р. Різдвяний Чайний Вечір, що згуртував около 100 осіб. Його влаштував Відділ ОУЖ разом із школою українознавства. Виступи дітей виповнили програму вечора.

ДЕКЛЯРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Міжнарод. Жіночий Союз розглядає у своєму журналі 15-ліття цієї декларації, що завершилось у грудні 1963 р. Директор ЮНЕСКО заявив в офіційному відзначенні, що здійснення цього почину у великій мірі завдячується міжнародним жіночим організаціям.

Засади цієї Деклярації охоплюють поставу до всіх людських прав — особистої свободи, правної охорони, потреби родини, права власности, участі в правлінні, права на працю й освіту, охорони материнства й дитини і т. д. Дарма, що застережені, ці засади зневажають у різних кінцях земної кулі, але таки найбільше в межах СССР.

Про це слід піднести голос на найближчому Конгресі Міжнарод. Жін. Союзу. В серпні ц. р., в Трієсті, розглядатимуть у зв'язку з цим 15-літтям осяги Деклярації Прав Людини. Саме там можемо вказати на разячі недоліки системи, що позбавляє родину виховних прав, людину права власности, а матерей права виховати здорових дітей в обличчі частих голодових катастроф.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

На сторожі здоров'я

Курення і здоров'я

Однією з дуже пекучих проблем, якою зацікавились в останньому часі широкі круги американського суспільства — це справа курення. Цей відрух спричинила поява офіційного звідомлення державної комісії, зложеної з 10 визначних учених і лікарів, в якому доказується, що курення спричинює великі шкоди в людському організмі. Щоб видати переконливий осуд у цій справі, ця група авторитетних експертів перевела досліди над більш, як 8.000 випадків впродовж майже півтора року часу. У виданій ними праці подають до відома публіці, що курення причинюється у великій мірі до різного роду недомагань віддихових органів, а вслід за тим за тим і до руйнуючих хворіб рака і до ослаблення серця. Це залярмувало не тільки Департамент Здоров'я, але й багато інших споріднених установ і спонукало їх призадуматись, як зарадити цьому лихові. Тому, що саме ці хвороби є причиною великої смертності в Америці.

Хоч цей звіт учених про шкідливість курення сильно розбурхав американську опінію, для нас це не новість. Всі ми добре знаємо, що курення не приносить користі ні здоров'ю, ні кишені. А проте, яка велика кількість наших людей віддається цій „приємності“? І чи не варто нам призадуматись, як позбутися тієї „немудрої“ привички?

А промовляють за тим такі моменти: поперше — треба берегти здоров'я. Це є найцінніший скарб кожної людини, що дає їй підставу до радості й успіху у житті і є запорукою здорового майбутнього покоління. І в особистому, але й національному аспекті треба ним дорожити. Друге — курення є зайвою витратою грошей, що в загальному нікому ніякої користі не приносить. Коли б ми оті „прокурени“ гроші зуживали

на купно книжок або квитків на концерти, то піднесли б цілі галузі нашої культури. А хто не має зрозуміння для того роду розваг, то міг би зужити їх на інші корисні свої „габбі“ Не згадуючи вже про гігієну й чистоту цілої хати, що від того лиш зискає.

Зокрема варто присвятити трохи увагу нашій молоді, а зокрема нашим дівчатам, що тут сліпо наслідують своїх американських товаришок. У деяких кругах це вважається особливим „шиком“ і переконанням, що лиш так можуть заімпонувати хлопцям. Спершу це здається забавою й хоч нікому не „смакує“, проте для „моди“ це продовжується. Тим часом бажаного ефекту тим не досягають. Саме ті дівчата, що це визивно демонструють, може й хвилево когось зацікавлять, але не притягають на постійне. Кожному подобається безумовно більше жінка у природній красі, з особистою гідністю та природним розумом, ніж така „дзига“, що їй папіроска з уст не сходить.

Треба пам'ятати, що жіночий організм більш ніжний, як чоловічий і тому вживання тютюну більш шкідливо на ньому відбивається. Він руйнує його не лиш унутрі, але й спричинює зовнішні шкоди. Кожна жінка, що курить, не має здорового свіжого вигляду, шкіра лица жовтіє, а голос стає захриплий і незвучний. Значні ушкодження спричинює курення також у вагітних жінок. Статистика по шпиталях виказує, що ті діти родяться меншими і слабшими, як у нормальних випадках.

Особливо некорисно діє курення жінки на домашню атмосферу, коли вона є мамою і господинею. Терпить на тому не тільки хатня гігієна, але й виховання дітей. Як можна прищепити дітям правила про збереження здоров'я, ощадність чи сильну волю, коли вони

бачуть, що мама сама тих правил не додержується?

Кожна розсудно думаюча людина мусить признати, що немає рації свідомо затроювати свого організму ніотиною і підривати своє здоров'я. Всяке виправдання начебто курення заспокоює нерви, недопускає до товстіння це тільки уроення. На те існують інші заходи, більш раціональні і здорові. Треба тільки до логічного думання додати трохи сильної волі і тоді неважко позбутись того налогу. Можна цю сумнівну вартість звичку заступити іншими, більш культурними приємностями, які не руйнують людини фізично чи матеріально, а навпаки — збагатять її. Бо курити й бути невільником свого налогу — це ніяке героїство. Але виказати розсудливість і сильну волю в доборюванні цієї навички — це справді життєвий осяг.

Наталія Каменецька

Городничий порадник

Мірт, що скидає листя

Мій мірт має 5 літ. У нього немає мшиці, але цієї зими скинув половину листя. Не змію собі цього пояснити і не знаю тепер, що з ним дальше робити. Якби Ви могли мені поради, радо скористаю з Ваших вказівок.

Читачка з Нью Йорку

Мірт найчастіше скидає листя, коли тримаємо його в надто теплій кімнаті, у сухому повітрі. Найкраще зимує мірт у холодній кімнаті при 45 до 55 ступнів Ф. Улітку треба його винести на балкон або до городу. Також треба дбати про правильне підливання відстоюлою водою. Земля у вазонку не сміє пересохнути, але й треба пам'ятати, що надмір води є шкідливий. Мірт пересаджуємо що 3—4 роки у землю, що повинна складатись із двох частин городової, однієї частини інспектової, однієї частини листяної, однієї частини торфу (піт-мос) й однієї частини піску. При пересаджуванні слід уважати, щоб не посадити за глибоко і в не завеликий вазонку. Зачаєте пересаджування не дає змоги розвиватися квітам; не цвіте також при надто сильному угноєнні. Р. Коцик

Користаймо з досвіду

Анна Богачевська

Багатство української кухні

Українська кухня з давних часів відзначалась великою різноманітністю страв, їх високими смаковими й відживними якостями. Літературні джерела описують це багатство страв. І так поет Котляревський у своїй „Енеїді“ показав ту різноманітність народнього харчування:

Тут їли: різніі потрави
І все з поливаних мисок
І самі гарніі приправи
З нових кленових тарілок...

Спробуймо накреслити такий смачний український обід!

Стравоспис:

Котлети з курки
Салата з зеленої капусти
Крихкий перекладанець
Помаранчевий десерт
Медянички

Котлети з курки

Потрібно:

Стільки лабок, скільки осіб
1 яйце
½ горнятка оливи
дрібка борошна (муки)
трохи тертих сухариків

Курячі лабки помити, посолити й лишити на 10 хвилин. Лабки треба перед тим сформувати, а саме — долішню кістку виїняти, закотивши м'ясо догори. Горішню частину м'яса зіп'яти до купи дерев'яною шпичкою. Коли полежать, тоді мачати в муку, розбити яйце і терті сухарики і класти на гарячу оливу. Смажити, щоб зарум'янилось з однієї й другої сторони. Коли вже посмажені, тоді дати до печі, поклавши на бляшку з дірками, щоб товці з них стікав. (Таку бляшку можна купити за дешеву ціну й вона придасться нам і в інших випадках.) У печі котлети дійдуть і скрушують. Подавати з салатом і з картоплею.

Примітка: Оливи треба давати доволі при смаженні, щоб вона охопила котлети з усіх боків. Ко-

ли залишиться на краю недосмажене місце, тоді котлети скорше псуються, коли б мали постояти.

Салата з зеленої капусти

Потрібно:

головка капусти середн. величини
морква середн. величини
½ горнятка сметани
1 ложка майонезу
сок із цитрини
неповна ложка цукру

Головку дрібно пошаткувати і трошки посолити, нехай постоїть 15 хвилин. Моркву також потерти на терці, додати дрібно покришеної цибулі. Тепер зладити приправу. Квасну сметану розвести ложкою майонезу, додати соку з цитрини до смаку і неповну ложку цукру. Це все розколоти в горнятку і вимішати з городиною. Можна відразу подавати.

Помаранчевий десерт

Потрібно:

½ горнятка цукру
1½ горнятка помаранчевого соку
1 горнятко кондензованого молока (більша пушка)
2 ложки цитринового соку

Додати цукор до помаранчевого соку і добре замішати. Захолодити. Влити кондензоване молоко до плиткої посудини і також захолодити. Коли на молоці покажуться маленькі кришталіки, вбити на густий шум (на електр. мішалі). Потім легко влити 2 ложки цитринового соку і вимішати. Щойно тепер додавати потрохи помаранчевий сок із цукром і легко вимішати. Можна накладати відразу в чарки (вийде 8). Поставити до холодильника, щоб стужило. Подавати.

Літньою порою потрібно в кожній родині печива, що не завдає багато роботи, а довше стоїть. Подаємо кілька приписів із багатого досвіду авторки.

Крихкий перекладанець

Потрібно:

1 ф борошна (муки)
¼ ф масла
2 порошки Еткера
1 палочка ванілії
¼ ф цукру-мучки
2 цілі яйця
2 жовтки
½ горнятка сметани
мармеляда або яблука

Розтерти масло з борошном (мукою) і цукром. Додати порошки до печення і ванілію. Розбити цілі яйця і жовтки зі сметаною в мішалі (міксері), влити до масла і замісити. Тісто розділити на дві частини. Одну частину розтачати на величину листа (бляхи) і виложити її на помашену товщем бляху. Наложити верству винної мармеляди або яблук. Прикрити другою частиною тіста, що ми розтачали відповідно. Зверху помастити білком і вставити до печі на 350° на пів години. Коли рум'яне — готове. Коли спечене — посипати мілким цукром.

Медянички

Потрібно:

2 ф борошна (муки)
1 склянка меду
1 склянка цукру
2 жовтки
2 цілі яйця
1 ложка соди до печення
шкірка з цитрини й помаранчі
коріння (гвоздики)
2 ложки оливи
½ частини цеголки масла

Мід заварити і ще з гарячим перемішати добре борошно, вважаючи, щоб не було грудок. Коли трошки простигне (повинно бути літньої температури), додавати всі складники, що подані вгорі окрім соди. Соду розпустити в 3-ьох ложках холодної води. Влити її до маси і все разом замісити. Розтачати тісто на палець завгрубшки і формувати медянички. Викладати на помашений лист (бляху). Помашити зверху яйцем і заткнути по-середині половинку оріха. Дати до печі на 300° на 5—10 хвилин (печеться дуже скоро).

Примітка: При кожному печиві треба піч наперед вигріти, себто наставити її на 15 хвилин на 300°

Українська ВИШИВКА

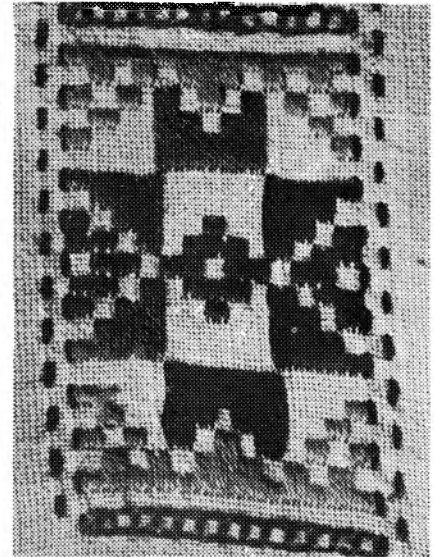
Вишиваймо

Настилування (пряма гладь)

Пристаємо до нового шву, що зветься настилуванням або гладдю. Ним вишивають на Полтавщині, Чернігівщині й Поділлі. На Полтавщині й Чернігівщині це зветься „лиштвою“ й виконується білими або сірими нитками, а на Поділлі чорними й червоними. Настилуванням шиють зправа наліво. Згідно з узором (гл. рисунок) беруть на голку п'ять ниток тканини, ведучи нитку попід полотно, витягають її наверх, вколюють у місце першого укол так, щоб вона покрила тканину.

Виколоють на одну горизонтальну нитку вище і повторюють ще раз той сам хід. Другий стібок кладуть на чотирьох нитках, рівнобіжно з першим і на одну нитку лівише. Кожен із дальших стібків є рівнобіжний до попереднього, але на одну нитку менший або більший, залежно від того, чи ряд стібків меншає чи росте.

Коли глянете на рисунок настилуваного взору, бачите в ньому стібки вертикальні й горизонтальні. Оце є власне й особливість настилування. З того, як покладені нитки та як у них

Взір, виконаний прямим настилуванням
Design embroidered in satin stitch

відбивається світло й впливає краса цього шва.

Коли закінчать класти вертикальні стібки, приступають до горизонтальних (у середній 8-кутній зірці). Мотиви, поміж зірками, як також середина зірок виконані горизонтальними стібками.

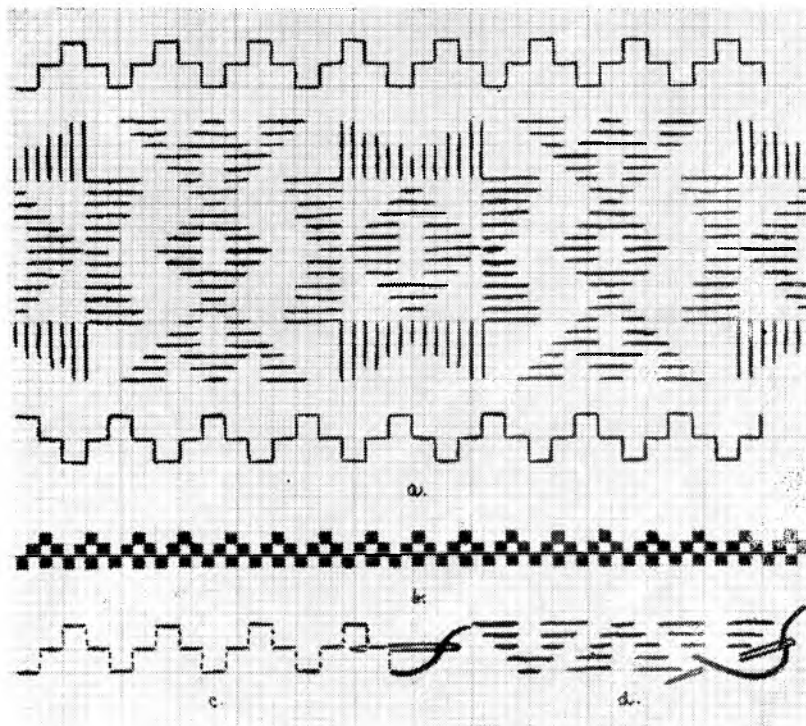
Взір на рисунку походить із поляка сорочки на Полтавщині. Його обвідка може бути різно виконана. На рисунку (а) це зроблено швом, що зветься верхоплут, а на рис. (с) показано, як це робиться.

Однак обвідку можна виконати також хрестиковим узором (b), що зветься „кривулькою“.

Вкінці можна виконати її також настилуванням, як показано на рис. (d).

Настилуванням можна прикрашувати рушники для ікон, скатерки, дитячі суконки.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Настилування (пряма гладь)

The satin stitch was used along the Dnipro river in Ukraine.
a) Design from the armband part of a woman's sleeve. It is from Poltava region and it is easy to do. To be worked in white on white material, also in grey or light brown if you want it to appear authentic. b) Shows how the borders of the above design would look if they were worked in satin stitch. c) Shows how to do the holbein stitch that composes the border. Notice two trips are necessary. d) Shows how to do the satin stitch.

Порадник

нар. мистецтва

Буковинський стрій

Наш Міжорг. Жіночий Комітет в Аргентині підготовляє „Вишивані Вечерниці“. З тієї причини вив'язалась у нашій пресі дискусія на тему наших регіональних строїв.

Під час дискусії твердила одна сторона, що ті загально поширені блюзки з бурунчуку, прикрашені нашими вишивками, є румунського походження. Також була мова, що буковинська вишивка засмічена румунськими впливами й небезпечно її вживати. Наприклад, фіолетна краска, що трапляється в буковинських узорах, є румунського походження.

Що скажете про те? Чи справді треба так оберегатись блюзок із бурунчуку та буковинських узорів?

Текля Мосора, Буенос Айрес

Про румунські блюзки з бурунчуку, що їх тепер експортують з Румунії, вже писалось у нашому журналі. Вони є відмінні від українських передусім своїм кроєм. Раглянові рукави, морщення довкруги шнї та типові для румунських сорочок вишивані смужки на переді й на спині — це їх прикмети. Щодо вишивок, то деякі з них можуть нагадувати наші взори. Адже румуни, як і інші балканські народи, опирались на візантійському орнаменті і тому маємо спільні мотиви. Але їх узори різняться від наших і вправним оком відразу розпізнаєте різницю. Тому остерігаємо перед уживанням тих румунських блюзок для наших цілей. Можемо знайтись в неприємній ситуації — як уже не раз бувало — що при спільних виступах різних національностей наша й румунська делегатка з'являється в подібній блюзці.

Щодо буковинських узорів та фіолетної краски в них, то дискусіант трохи наплутав. Буковинські взори відзначаються багатою гамою красок: окрім основних чорної, червоної, жовтої і зеленої, вживають додатково помідорової, синьої, а не раз і фіолетної. Але ці краски — це тільки додаток. Вони не надають основного тону, а лиш збагачують незначним деталем поліхромну цілість.

Фіолетна краска зустрічається теж на Наддністрянському Поділлі та на Бойківщині. А туди ж напевно румун-

ські впливи не сягали. Щоправда, вона появилась доволі пізно і фігурує там теж, як додаткова краска. Ред.

Блюзка українського крою має вставлені рукави, прикрашені вставками (полічками)

This blouse is of Ukrainian pattern and embroidery

Господарський порадник

Перед вакаціями

Коли виїжджаємо на літо, наше мешкання тиждень або й два не буде провітрюване. Тоді, повертаючись, застаємо в ньому затхлий воздух. Навіть розкривши вікна, він не зараз розійдеться. Як запобігти тому? Допомагає дуже, коли розложимо по кімнатах у кутках кусники мила. Мило втягає в себе цей несвіжий подув. А мило й так купуємо на запас, щоб підсохло. Маю на думці звичайне мило, що його купуємо до прання.

А як із туалетним? Його теж варто купити заздалегідь і вложити між чисту білизну до комоди. Воно не тільки витягає вогкість із білля, але й передає йому свій запах.

Виїжджаючи на літо залишаємо порожнім і наш холодильник, а не раз і вилучуємо його. Тут також кусник звичайного мила допомагає прочистити повітря.

Тітка Марійка

Два рази дає, хто скоро дає!

КОСМЕТИЧНИЙ ПОРАДНИК

Луска у волоссі

У моєї 11-літньої донечки сильна луска у волоссі. Її волосся м'яке і не дуже густе, хоч уживаю найкращого дитячого шампону до миття. Прошу порадити, що маю вживати, щоб позбутись луски?

Зажурена мати

Луску у волоссі можна успішно лікувати домашніми засобами, залежно від того, чи волосся Вашої донечки сухе чи масне.

При сухому волоссі втирати в голову рицинову олію (castor oil) на 6—12 годин перед миттям. Замість мила вживати 2—3 жовтки. Полокати в кількох водах, до останньої додати соку з пів цитрини.

При масному волоссі вживати радше алькогольних препаратів, найкраще спарованих добрим спеціалістом.

Евгенія Янківська

ВЕЛИКІ КІМНАТНІ РОСЛИНИ

Не раз тропічні кімнатні рослини своїм ростом і великими, зеленими листками роблять центром улаштування нашої кімнати. Для цих стосунково великих рослин потрібно досить місця і вони хотять бути доступними з усіх боків, а не стояти скритими десь у кутку. Дбайливий приятель тих рослин дасть їм не лиш досить місця, але й світла. Світла потрібно їм побільше, бо воно творить гони і листя, дає їм життя. Це відноситься особливо до фікусів, філодендронів, аралій. У повному світлі творять вони широкі й гарні листки, а самі рослини стають відпорними на хвороби і шкідників.

Треба все пам'ятати, що наші великі рослини мають більші вимоги щодо води й угноєння ніж їх дрібнолисті товарні. Фікуси і філодендрони потребують від квітня по жовтень, двічі в тиждень рідкого угноєння, зимою натомість, лиш раз на два тижні. Сухість і тепло в кімнаті виказують, як часто лана рослина потребує підливання.

Ще одну важну роботу слід виконати для цих великих рослин. А саме: обмивання їх листя від порохів, що осідаючи на них, затикають їм пори і не дають дихати. Обмивати треба м'якою бавовняною стирочкою. Часте оприскування літньою водою, де це можливе, дуже причинюється до їх здорового вигляду.

Роман Коцик

- Ukrainian Woman -

The New York World's Fair

The New York 1964-1965 World's Fair has opened, and visitors from all over the world are flocking to the famed exposition, which will run through October 13 this year and from April 21 through October 17 next year. The Fair features many exciting international pavilions as well as stimulating exhibits sponsored by United States federal, state and city governments, religious and industrial groups, etc., and has taken "Man's Achievement in an Expanding Universe" as the Fair theme. Its purpose is to advance "Peace through Understanding."

Although Ukrainians do not have their own exhibit, they will take part in several programs at the Fair; a few dancing groups have already performed there. On Sunday, July 19th, which is "Ukrainian Day" at the Fair, scores of Ukrainian dancers and choristers, as well as a symphony orchestra, will give an afternoon and an evening performance in the Singer Bowl, which seats approximately 15,000. Also on the morning of July 19 there will be a Ukrainian Mass celebrated at the Vatican Pavilion. In addition to the above programs, there will be many others at which our Ukrainian groups will participate.

The "Soyuz Ukrainok" is also taking part in the World's Fair. As a member of the National Council of Women of the U. S., the UNWLA will participate in a phase of the women's activities at the Fair sponsored by the Women's Advisory Council, whose General Chairman is Mrs. Mary P. Lord, former delegate to the United Nations General Assembly. The Women's Hospitality Center in the Better Living Center Building, sponsored

by the Purex Corporation, has been designated as the official headquarters for national and international women's organizations and their membership. Its reception lounge will serve as an informal social meeting point where women will be able to relax in elegant surroundings, furnished along the lines of Colonial Williamsburg. The Hospitality Lounge is expected to be used by more than 265 women's organizations, representing thirty million women here and abroad during the 2 Fair years. Mrs. W. B. Parsons is Hospitality Chairman, with Mrs. D. Stetten, as her Deputy.

Our participation in the Women's Hospitality Center will consist of having Hostesses there during the week of Sept. 21-27, 1964. Their duties will be to greet and aid guests who wish to avail themselves of the Center, answer questions regarding the Fair, New York City and "Soyuz Ukrainok." During the period when our organization is having its hostesses, it will be assigned a desk in the Hospitality Center where material about the UNWLA will be displayed. In this connection, it should be noted that a UNWLA pamphlet will be available for distribution. Also, we may display samples of Ukrainian folk art, pysanky, embroidery, etc.

The Women's Hospitality Center will be open from 10:00 a.m. to 6:00 p.m. and to gain admission to the Lounge, each lady must have a national organization club membership card, to be shown at the entrance to the Center. (Persons wishing to accompany club members must be cleared with the Center's office in advance). The "Soyuz Ukrainok" headquarters is sending such membership cards to all its

branches, who will distribute the cards to their members.

Mrs. Helen Lototsky, UNWLA President, has appointed Mrs. Mary Dushnyck to serve as liaison between the UNWLA and the Hospitality Committee and as Chairman of Volunteers, with Mrs. Varka Bachynsky as Ass't Chairman. Through the cooperation of Mrs. Jane McCaffree-Fair Director of Women's Activities, and Mrs. Patricia Fair, her Assistant, the UNWLA is making plans to play a part in this unique opportunity that the Women's Hospitality Center at the World's Fair offers to share in being of service to women from the United States and from countries all over the world, in addition to giving each organization an opportunity to set forth its aims and accomplishments.

Mary Dushnyck

UKRAINIAN LOYALTY DAY IN WILLIMANTIC, CONN.

In the Annual Loyalty Day parade in Willimantic, Conn., on May 2, 1964 Miss Christina Majnich, a student of St. Basil's Academy in Philadelphia was elected Ukrainian Loyalty Day Queen. Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Organization Chairman, presented her with a bouquet of roses. The Princesses were Miss Maria Holowchak and Miss Gloria Peca.

A TALENTED TRANSLATOR

Mrs. Anna Halia Horbach, Ph.D. has distinguished herself through translations of Ukrainian literature into German. The first volume "The Blue November" comprises a selection from Ukrainian contemporary authors. Her fourth translation was "Ukrainian Wood Tales" of Oxana Ivanenko.

Chapter 58 Report, Detroit, Mich.

MAGIC SHOW — Chapter 58 sponsored a Magic Show featuring the Society of Detroit Magicians. The show was held April 10, 1964, at the Ukrainian National Temple on Martin Avenue in Detroit. A crowd of 335 adults and children gathered to see the magicians perform their arts.

Mr. Eugene von Draginda, father of our member, Johanna Draginda, acted as Master of Ceremonies. The program included an illusionist act, with Carl and Judy Wolf; and an old time magic, in modern style, with Charles A. Romig. Other performers featured on the program were: Mrs. Suzy Wandas Bennett, "International Magician"; Harold Hamm and his "Merry Marionettes"; and the favorite of youngsters: "Milky" the Twin Pines Clown, a Detroit television personality. During the intermission, and at the conclusion of the show refreshments were served in the downstairs hall. The Magic Show committee included the following members of Chapter 58: General Chairman, Mrs. Gregory Nazark; Publicity, Miss Ann Sedorak, Miss Helen Sedorak, Miss Ann Zablocky and Mrs. Donald Karalash; Tickets, Miss Rose Slupecki; and Buffet Committee, Mrs. Bernard Solovey, Mrs. Peter Martyn and Mrs. Paul Gardy.

Members of Chapter 58 opened the 1964 year with an annual meeting held at the home of Ann Zablocky. Many of the present members brought prospective members to this meeting. After the business session coffee and cake were served by our hostess.

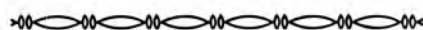
The March 10th meeting was a special evening for many of our members. Before our business meeting we gathered at the Copper Door, a restaurant in Dearborn Heights, Mich., for cocktails and dinner. Following the meal we went to the downstairs room where our meeting was conducted in order, and in a pleasant atmosphere.

Mrs. William Volker, our Regional council president, during February and March showed slides of authentic pysanky and the art of making these beautiful Easter eggs to many groups in the Detroit area. On February 5, at the Grosse Pointe Memorial Mrs. William Sosnowsky, our recording secretary, helped with these demonstrations. Two of our other members, Mrs. Katherine Risko and Mrs. Mary Kowalczyk, participated with Mrs. Volker on other occasions. Namely, on March 16th at the Madison School in Wyndotte, Michigan, where several hundred ladies gathered to learn more about Ukrainian pysanky; and on March 24, at the Dearborn Youth Center for a newly formed Ukrainian Citizens (Senior Group) who enjoyed thoroughly the program put on by our Ukrainian women.

Mrs. Gregory Nazark
President

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

SOYUZANKA'S MOTHER'S DAY

On May 3, 1964 UNWLA members of Philadelphia attended a touching ceremony. It was Soyuzanka's Mother Day, organized by 42 and 52 UNWLA Branches.

Twenty-seven years ago, when Branch 52 UNWLA was founded it was Branch 42 who gave the initiative. Plainly speaking — the mothers who had organized in UNWLA Branch 42 prompted their daughters to join UNWLA in their own circle. And now, this May, these two Branches united themselves in this exciting meeting.

The lovely event started at 2 p.m., in the Youth Home. Mrs. Mary Pashuk, president of UNWLA Branch 42, opened the program and Rev. B. Holovinsky blessed the food. The renowned

octet of UNWLA Branch 43, conducted by Mrs. Irene Chuma presented two Ukrainian songs. Mrs. Anna Sywulak, secretary of Branch 42 greeted the representatives of the Regional Council, other Chapters and guests.

A dinner followed, served by members of UNWLA Branch 52. The members Yaremko, Lysovich, Zebra, Newman, Letnanchyn, Bryndsey, led by Mrs. Amelia Bochey, President served their mothers and other UNWLA members, with charming grace.

After dinner a small program was given. Mrs. Lidia Burachynska, a member of Branch 42, emphasized, in her address, the motherly task of UNWLA members in the Ukrainian community. She surveyed different UNWLA achievements in this field. Following this, Mrs. Amelia Bochey described the hardships of mother-immigrants. Despite these difficulties our mothers fulfilled brilliantly their educational task.

Two small girls from the Sisters of St. Basil's School recited verses and presented a bouquet of flowers to Mrs. Anna Sywulak, in recognition of her initiative role in the founding of Chapter 52.

Several Ukrainian songs, rendered by the octet of 43 UNWLA Chapter completed the program. It was truly enchanting to see and hear this homage bestowed by UNWLA members on Mother Soyuzanka.

Mother's Day changed from the family circle to the wider sphere of women's organization.

The program was led by Mrs. Stefanie Wowchok, Board member of Branch 52 and Treasurer of Providence Association. **L. B.**

OUR LIFE

**Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.**

FROM LETTERS TO OUR CHAPTERS

Dr. Halyna Andriewsky
Cleveland State Hospital

Dear Dr. Andriewsky:

We hope you saw the pictures of the Ukrainian Singers on the 11 p.m. news of WJW on the evening of December 18, 1963. We have some photographs that were taken of your group at the Nationality Christmas Carol Sing in the Library that afternoon. A little later on we will have them finished, and send you a set.

The stage setting your group used — with the icon and the beautifully embroidered table coverings and the tremendous pillows on the bed and the interesting food on the table — gave a wonderful background for the presentation of the Ukrainian Christmas Customs. Miss Olinkevych did very well indeed in describing the customs, and the adults and children who portrayed them did so most effectively. The costumes were so bright and so authentic. The children were truly wonderful.

It was a joy to have Mr. Sadowsky and the "Dnipro" Choir there once again. Everyone thought their singing was outstanding.

On behalf of the Cleveland Public Library and the many people who enjoyed the presentation of Ukrainian Christmas Customs and Carols that afternoon, we send you our enthusiastic: Schyra Podyaka! Please pass that on to every one of the wonderful people who participated.

Cordially and sincerely yours,

Raymond C. Lindquist
Director of Cleveland
Public Library

FOR THE BEACH

Ah — summer is here. Forget the sticky city heat and humidity and let's visit some pearly beach, populated by elegant women — now let's take a look. What are they wearing?

Their hair is pure simplicity; the kind of coif that you can

During Macy's Bridal show held at Carnegie Hall in New York City, January 8th a Ukrainian "Wedding Party" presented Miss Natalka Hloba as the "bride," Miss Gail Bezkorowajny and Miss Nadia Danylyshyn as "bridesmaids."

roll out of a wave, shake your head — and look divine. They protect their looks from the drying sun with all the many snazy little head cover ups: pique snoods, organdy kerchiefs, little lacy wigs, big brimmed hats, high turbans that may hide curlers for the late evening date.

The beach cover ups are also most exciting: big organdy tents, stripped and polka dot shifts shirt and bloomers in one piece so called rompers, little dainty beach sweaters, long tunics with hoods, tiny short shorts with little blouses, exposing the midriff, huge ponchos in fabrics ranging from lace to terrycloth in all the happy summer colors.

So now we have seen what everybody is wearing — let's decide what is best for us. O.L.S.

WOMAN PAINTER'S EXHIBIT

Mrs. Maria Harasowska Danychshyn, an Ukrainian painter

from Chicago, in March, 1964 exhibited her paintings in the Duncan gallery in New York City. Afterwards she exhibited in the Ukrainian Art Studio in Philadelphia, Pa., and in Washington, D. C.

Her exhibit comprises landscapes from the Colorado mountains.

ORGANIZER OF A DANCE GROUP

Five years ago Mrs. Millie Osenenko organized a dance group in Hempstead, L. I. She was a student of dance master Vasyl Avramenko and continues his work in this region. Her group presented Ukrainian folk dances at the New York State Pavillion on May 12, 1964. Beside Arkan, Hopak, Kolomeyka and Hayivka there was a lively girl's dance which Mrs. Osenenko choreographed to the tune of "Doshchyk."

РОЗМОВА З ПТАШКОЮ

Ой, хто ж тебе, пташко маленька,
Так гарно співати навчив:
Чи тато співочий, чи ненька,
Чи подруга-пташка сіренька,
Чи вчитель учений Дзів-дзів?

— Я вчилась у неньки і тата,
І вчитель Дзів-дзів мене вчив,
Що перша повинність пташати —
По-своєму завжди співати,
Любити свій матерній спів.

Р. Завадович

ТРИ МАТУСИ

Є у кожної дитини
Матінка єдина,
Та, що любить нас і дбає,
Розуму навчає.

Є у кожної дитини,
Навіть сиротини,
Наша Мати солов'їна —
Рідна Україна.

І у кожному серденьку
Є і буде жити
Божа Мати — наша Ненька,
Мати всього світу.

Леонід Полтава

ПРИМОВКИ

Щебетушка донечка вже не спить,
треба їй віконечко відчинити,
хай пташині гомони прилетять,
нехай ясні промені тріпотять.

Щоб соняшні зайчики-промінці
цілували пальчики на руці.
Золотими зливками промінці:
будуть не лінивими руки ці.

Промінці на ніжечки, на швидкі,
щоб лягли доріженьки їм легкі.
Сонце на волосячко золоте,
нехай доня квіткою розцвіте.

Г. Чернобицька

Улюблені вірші Роксолянки

Росинка скинула черевички і вигідно умостилася на канапі. Скажете: росинки не сидять на канапі, вони бувають на траві або на листячку дерев. Так то ж інші росинки, водяні. А наша Росинка — дівчинка. Вона ще невеличка, тому всі звать її Росинкою. Коли виросте, пригадають повне ім'я — Роксоляна.

А тепер Росинка сидить на канапі, розкладає кольорові нитки й стрічки, буде вишивати закладки в книжку. Вишивати дівчинка вже трохи вміє, торік сама вишила серветочку і подарувала своїй мамі. У травні ж усі святкують Мамин День.

— Закладок треба багато. Ми з мамою покладемо їх у „Кобзар“ до сторінок, де віршики, які я люблю слухати, — пояснює нам Росинка.

— Коли виросту велика, буду сама читати і знатиму всі твори Тараса Шевченка. А покищо, мама й тато розказують мені про нашого великого Поета. Шевченко гаряче любив Україну, він любив українську мову і пісні. Бажав українському народові волі та щасливого життя.

Нашому великому поетові цього року відзначають 150-річчя з дня його народження, — каже Росинка.

— А що ти знаєш із „Кобзаря“? — питаємо дівчинку.

— Я ще не багато знаю. Ось на цій сторінці мама мені читала і я вже вмію проказувати:

Зацвіла в долині
червона калина,
ніби засміялась
дівчинна-дитина.
Любо, любо стало,
пташечка зраділа
і защебетала.

Цю сторінку треба буде перекласти стрічкою, бо це уривок із великого вірша. Мама швидше

знайде, коли почне мені знову читати.

— А ось і цей уривочок я знаю:

Встала весна, чорну землю
сонну розбудила,
уквітчала її рясом,
барвінком укрила.
І на полі жайворонки,
соловейко в гаї
землю, убрану весною,
вранці зустрічають.

— Далі є ще вірш про дітей, як вони на Великдень граються крашанками. Вишию закладку і до того вірша покладу. А ще я таке знаю напам'ять:

Тече вода з-під явора
яром на долину,
пишається над водою
червона калина.

Далі там говориться про качечку з качатами:

Хлюпошуться качаточка
поміж осокою.
А качечка впливає
з качуром за ними,
ловлять ряску, розмовляють
з дітками своїми.

— А знаєте, — далі каже дівчинка, мабуть Тарас Шевченко дуже любив калину, часто про неї пише. Хочу на одній закладці вишити китицю червоної калини. Як сама не зумію, попрошу сестричку допомогти мені. Тією стрічкою з калиною перекаду сторінку, де написано:

Учітєся, брати мої,
думайте, читайте,
і чужого научайтєся,
свого не цурайтєся.

— Тато й мама завжди нагадують мені ці святі слова нашого Поета, і я ніколи не відцурваюся свого, українського.

Так говорила нам дівчинка Росинка.

Більше ми їй ні про що не розпитували. Не можна ж перешкоджати, нехай вишиває.

Г. Чернобицька

Улюблениця Тараса Шевченка

Найдовше, майже сім літ, на засланих перебував Тарас Григорович Шевченко в киргизьких степах, коло Каспійського моря. Там була твердиня-форт Новопетровський. Командантом того форту був капітан Усков. У короткому часі, по приїзді до форту, народилася в його родині донечка Наталочка.

Дітей Тарас Шевченко дуже любив. Все одно, які б вони не були: бідні чи багаті, свої чи чужі. Особливо любив та виявляв прив'язання до маленьких дітей.

За весь час свого побуту в цьому форті найбільшою приятелькою Тараса Шевченка була маленька Наталочка. Майже весь вільний час, поза солдатською службою, Тарас Шевченко проводив коло своєї улюблениці.

Мати Наталочки Агафія Ускова оповідала, що Тараса Шевченка всі дуже любили. Він був добродушний, простий, добрий зі всіма, умів дотепно жартувати і жартівливо оповідати. З Наталочкою і молодшою Надійкою міг перебувати цілими годинами.

Ще як немовлятком була — брав він Наталочку на руки так ніжно й обережно, всміхався ясною любовною усмішкою. Наталочка коло нього впадала всією душею. Коли піросла й як побачить його здалека, бігла до нього шодуху, обхоплювала його руками, тягнула, шарпала, висіла на шиї, а Тарас Шевченко весело всміхався, садив її на плечі, або гонився за нею по садку, вимовляючи якісь неймовірні звуки й удаючи, що він її хоче вкусити. Як почути в садку сміх, вереск, — отож десь тут є Наталочка з Тарасом Григоровичем.

Часто можна побачити, як у тіні під деревом лежить Тарас Шевченко, обличчя його в траві, а Наталочка махає гілочкою, сидить у нього на спині, розкуйовдуючи йому волосся й дзвінко сміється.

Їх компанія була нерозлучна. Часто набігавшись і втомившись, вони засипали під деревом мирним сном.

З Наталочкою Тарас Григорович працював у садку. Разом садили горох чи фасолю, обое поли-

вали. Вона була йому помічницею у всіх його працях в садку.

Часто Тарас Григорович і Наталочка ходили в поле і верталися звідти в вінках, щасливі й вдоволені.

Під час обіду Наталочка завжди сідала на колінах у Тараса Григоровича й годувала його масними галушками. Не боялася, коли

Дівчинка сиділа в нього на колінах

страшив її, що хоче з'їсти її пальчики.

Коли після обіду Тарас Шевченко, що любив відпочити й засипав у садку в альтанці, — Наталочка йшла за ним, сідала коло дверей і терпеливо дожидалася поки прокинеться її вірний друг. Якщо у Наталочки уривався терпець, тоді вона підкрадалася і кінчиком волохатої травиці починала лоскотати в ніздрі. Через хвилинку, на втіху Наталочці, Тарас Григорович починав морщитися і пчихав, а Наталочка, дзвінко регочучи, швидко вибігла з альтанки.

Наталочку Тарас Григорович вчив співати українських пісень. Захоплювався, коли його приятелька співала, як уміла, перекручуючи слова.

Вечорами він оповідав Наталочці казки, гарні, фантастичні. Дівчинка сиділа в нього на колінах,

не ворухалася, роззявивши рота, як вороня, не зводячи з нього очей.

Та сама Наталочка, вже дорослою людиною, оповідала, що Тарас Шевченко залишав грудочку цукру від чаю і приносив своїй приятельці. Це було для неї найкращими ласощами.

Ця особливо ніжність до маленької Наталочки була у Тараса Шевченка безперервною аж до його звільнення і виїзду з Новопетровського форту в 1857 році. Перед своїм виїздом Тарас Шевченко намалював портрет Наталочці й подарував його з написом: „Моїй любій розумашці Наталочці на згадку від дяді Тараса Шевченка“.

По виїзді з форту Тарас Шевченко часто писав листи до команданта Ускова і з особливою сердечністю запитував про свою улюбленицю Наталочку. А вона завжди пересилала для доброго дяді Горича образочки або квіточки.

(Зі споминів Наталії Ускової та її мами.)

Уложив Л. Б.

ОЙ ТИ, КОТЕ-КОТОЧОК

Ой ти, коте-коточок,
Не ходи рано в садочок,
Не полохай дівочок,
Нехай зів'ють віночок
Із рутоньки, із м'ятоньки,
З хрещатого барвіночку,
З запашного василечку.

Ой спи, дитя, до обіду,
Покіль мати з міста прийде
Та принесе три квіточки:
Ой, первунцю зросливаю,
А другу сонливаю,
А третю щасливаю.

Соньки-дрімки в колисоньку,
Добрий розум в голівоньку,
А рісточки в кісточки,
Здоров'ячко у сердечко,
А в роточок говорушку,
А в ніженьки ходусеньки,
А в рученьки ладусеньки.

(Українська народна пісенька)

Вітаємо!

Знов одна з наших округ подала нам списки новоприєднаних членок. Округа Дітройту нараховує 9 Відділів. Майже всі вони приєднали нових членок у 1963 і в перших місяцях 1964 р. Своїми 33 членками ця округа займає третє місце в нашій кампанії.

А всіх тих нових Союзянок щиро вітаємо в нашій організованій сім'ї!

В окрузі Мишиґен вступили до Відділів СУА:

23 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ

Анна Гріб
Павлина Лилух
Катерина Микитюк
Марія Ярмач

26 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ

Надія Атаманець
Параскева Кемир
Софія Карпінська
Сільвія Колодій
Олександра Ославська
Анна Салата
Антоніна Слободян
Юстина Триш

56 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ

Євгенія Барнич
Дарія Бойчук
Емілія Боб'як
Рома Когут

Анна Наконечна
Аделя Савка

63 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ

Євгенія Барнич
Леонтиня Боднарчук
Надія Горак
Марія Целюх
Іванна Цісик

76 ВІДДІЛ СУА, ВОРРЕН

Леся Бугай
Геня Головата
Юлія Калітанець
Марія Костюк
Леся Крива
Стефанія Лісікевич
Віра Миколенко
Тайса Розгін
Катерина Сливка
Ірина Трач

ЕКЗЕКУТИВА СУА

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

На місячних сходинах 47-го Відділу СУА в Рочестері членки зложили суму 35 дол. на пресовий фонд Нашого Життя й пересилають їх із щирими побажаннями дальшого успіху у творчій праці з нагоди 20-ліття цього цінного журналу.

Членки 47 Відділу СУА
ім. Л. Українки в Рочестері

Щирі побажання у 20-ліття Нашого Життя і 5 дол. на пресовий фонд складає
Марія Крижанівська

Рочестер

НОВІ ВІДДІЛИ СУА

У березні ц. р. повідомила нас п-ні Ольга Лукач, що заходить коло заснування нового Відділу СУА в Сан-Хозе, Каліфорнія. Ще не маємо вісток про здійснення цього почину, але вітаємо цю ініціативу та бажаємо успіху!

У травні ц. р. повідомила нас п-ні

Ольга Лиско, що дня 15. травня ц. р. оснувався в Бронксі, Н. Й., новий Відділ СУА. Вітаємо Окр. Раду СУА у Нью-Йорку з таким прибутком!

У цьому числі подаємо звіт про збори з основних зборів 81 Відділу СУА в Дітройті. Заходами голови п-ні А. Вокер і орг. референтки п-ні Л. Колодчини ці збори відбулись дня 8. березня ц. р. Вітаємо голову нового Відділу п-ні І. Лободоцьку з цим успіхом!

„БЮРО ПАТЕНТІВ“

Преска тієї назви пера Стефанії Качуровської була нагороджена на Конкурсі Сатири СУА. В легкій дотепній формі задемонстровані тут різні винаходи, що мали б запевнити їх власникам розв'язку найтрудніших життєвих питань. П'ять осіб — це невелика обстава, а декорації — це звичайна бюро-обстановка. Цією сатирою, як і іншими, повинні б зацікавитися культ.-освітні й імпровізовані референтки Відділів СУА.

Вісті з Централі

Знов проминув один громадський рік у нашій організації. Закінчились місячні збори, настав вакаційний відпочинок. Постараймося його інакше використати! Щоб наші членки та їх родини справді набрали сил та зазнали відпруження від сірих робітних буднів. Щастя Боже!

**

Біля кожного з наших більших осередків є тепер літня оселя. Присвятимо їй більше уваги! Розгляньмося, скільки дітей нашої місцевості з неї користає. Чи справді могла б вона більше обслужити та яка причина в тому, що діти залишаються в місті? Це допоможе нам з'ясувати собі наші виховні завдання в майбутньому.

**

У днях 7.-11. червня ц. р. відбулась в Атлантик Сіті, Н. Дж. Річна Конвенція Ген. Федерації Жіночих Клубів. Мені припала честь репрезентувати там Союз Українок Америки, що є її членом. На цьому зібранні американського жіноцтва, що гуртує тисячі делегаток, пролунав також звіт нашої організації, виринула проблематика українського жіноцтва. Точніший звіт буде поданий пізніше.

**

У днях 27. і 28. червня ц. р. відбулась історична подія в житті українсько-американської спільноти — відслонено пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні. Українське жіноцтво, що причинилось своїм запалом та грошовим вкладом до двигнення його, взяло в цьому святі видатну участь. Як співучасниці того почину — можемо гордитись його успіхом!

**

Із цим розходимося на заслужений відпочинок. Перед нами останній рік перед XIV. Ювілейною Конвенцією СУА! Сороковий рік завершення праці нашої Організації, великих зусиль і важкої праці. Готуймося до цього 40-ліття гідно та відзначім його на XIV Конвенції в 1965 році.

Олена Лотоцька, голова

П'ятнадцятиліття СФУЖО

НЮ-Йорк, Н. Й.

Окружна Рада постановила відзначити цю дату спільно з Відділом Укр. Зол. Хреста в днях 4. і 5. квітня. До випрацювання програми запрошено Управу СФУЖО, що поставила її в Студійному Дні дня 4. квітня й розгляді завдань СФУЖО дня 5. квітня.

Студійний День СФУЖО відкрила п-ні Наталія Чапленко перед численно зібраною публікою в Укр. Інституті Культури. Вона пригадала зворотню дату Світового Жіночого Конгресу у Філадельфії, що в 1948 р. дала почин до створення Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). До цього нав'язала чергова бесідиня, перша містоголова СФУЖО п-ні О. Лотоцька. Пригадуючи підготову до Світового Жіночого Конгресу у Філадельфії, вона з'ясувала всі ті рушійні сили, що довели до створення цієї Федерації. Це й дозволяє нам тепер глянути з перспективи 15 літ не тільки в минуле, але й у теперішнє та майбутнє українського жіночого руху.

Провід Студійного Дня СФУЖО перебрала п-ні Олена Прошок, референтка зв'язків. Вона покликала до слова першу доповідницю п-ні Лідію Бурчинську. Її темою було насвітлення актуальних проблем нашого жіночого руху, що й старалась вона накреслити на тлі нашої спадщини, ситуації в міжнародньому світі та наших майбутніх завдань. Черговим промовцем була д-р Галина Лашенко. Її доповідь „Держава і дім“ розгорнула перед присутніми завдання української родини в державницькому вихованні молодого покоління. Потім промовляла п-ні Олена Трофимовська на тему „Праця й заробіток жінки в УССР“. Її доповідь дала широке насвітлення життєвих і заробітних умов української жінки в Україні, вказуючи на осяги й труднощі її шляху. Слідувала доповідь п-ні Ірини Пеленської на тему участі жінки в громадському житті України. Це є мало просліджена ділянка, що виявила нові й цікаві факти.

Дискусія зосередилась коло виховних справ. Найбільше реагували присутні на доповідь д-р Галини Лашенко, що порушила різні виховні проблеми.

У нашому суспільстві все ще існує непевність щодо виховної ролі матері, отже дискусанти старались це окреслити або відмежувати. Жаль, що Ви-

ховні Сеїмнарї, які опрацьовують цю тему, так мало популярні. Щойно в докладнішому насвітленні можна збагнути ролю й завдання родини, а це й було темою доповіді д-р Галини Лашенко.

Дня 5. квітня програма почалась о год. 3-ій по полудні. Цю частину Студійних Днів відкрила п-ні Дарія Бойдуник. Вступне слово виголосила п-ні Марія Квітковська, друга містоголова СФУЖО в ЗДА. Вона підкреслила значення Федерації для розвитку жіночих організацій та висловила кілька здогадів щодо розвитку її в майбутньому.

Слідував **панель-інтерв'ю** на тему „Суть і завдання СФУЖО“. Його провадила п-ні д-р Наталія Пазуняк, секретарка СФУЖО. На початку пояснила причину такої точки в програмі. Широка публіка мало поінформована про внутрішню дію та й зовнішні зв'язки СФУЖО. З нагоди 15-ліття хотілось би дати переріз цієї системи, що закріпилась уже в нашому суспільстві. Найкраще зробити це у формі інтерв'ю, де на питання відповідатимуть поодинокі референтки чи їх заступниці.

І тут звернулася вона до п-ні **Стефанії Пушкар, голови Програмової Комісії СФУЖО**, що відповідала за організаційну ділянку. В цілому ряді питань порушено орг. структуру СФУЖО, ексекутивний апарат, характеристику складових організацій, контакт із ними та індивідуальне членство. На питання, що референтка вважає найбільшим осягом СФУЖО, вона вказала на єдність українського жіноцтва в ідейному й організаційному зміслі. До цієї ділянки належала також **преса СФУЖО**, єдначе відповіді давала п-ні **Ірина Пеленська, пресова референтка**. Вона назвала всі періодичні видання, при помочі яких СФУЖО інформує свої складові організації та українську громаду про себе.

Про культурно-освітню ділянку говорила п-ні д-р **Софія Карпінська, культ.-освітня референтка**. Тут вона спинилась ширше над засобами культ. освітньої праці на терені жіночих організацій. Присутні почули про плекання обрядів і звичаїв, народного мистецтва, мистецької самодіяльності, піднесення рівня імпрез, введення цикло доповідей на актуальні теми, взаємнини з мистецьким світом. Між осягами цієї ділянки вона назвала Літ.

Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек, Гуртки Книголюбів і видавництво СФУЖО, що видало історію жіночого руху, а тепер підготовляє книжку про Константину Малицьку.

У **виховній ділянці** перебрала інформування присутніх п-ні **Ірина Пеленська**, що давнїш була вих. референткою СФУЖО. Цю працю СФУЖО розбудувала, встановивши при жіночих організаціях виховні референтури. З-поміж виховних акцій СФУЖО слід згадати Виховні Семінарї, введення патронатів над школами українознавства в Європі, творення дитячих світличок. Це й можна назвати осягами СФУЖО, згадавши зокрема Виховний Порадник, що його веде вих. референтка СФУЖО п-ні Іванна Петрів.

Слідувала **ділянка зв'язків**. Тут відповідала на питання ведучої п-ні **мгр. Олена Прошок, референтка зв'язків СФУЖО**. Вона пізнала Міжнар. Жін. Союз, будучи на Конгресі в Коломбо у 1955 р. Дала характеристику цієї міжнародньої організації, як також Світового Руху Матерей, де СФУЖО є повноправним членом від 1950 року. Осягами СФУЖО вважає здобування ґрунту на терені міжнар. жін. організацій та поширення зв'язків (на недавній Конференції Міжнар. Жін. Ради у Вашингтоні СФУЖО вже мала статус заприязненої організації).

У ділянці **суспільної опіки** інформувала публіку п-ні **мгр. Марія Квітковська, голова Комісії Сусп. Опіки в ЗДА**. Описала засоби праці СФУЖО в тій ділянці, а саме пізнання потреб української спільноти та застосування модерних метод суспільної опіки. Осягами СФУЖО в тій ділянці вважала проведення Семінара Сусп. Праці в Дітроїті, ініціативу до створення **Порадні Сусп. Опіки в Торонто** і створення **Фонду П'ятсот**, що чекає можливості допомоги поневоленій Україні.

Про **працю СФУЖО в господарській ділянці** говорила п-ні **Олена Трофимовська**. Завданням її є прослідити економічне становище жінки в Україні й у вільному світі і в тій ділянці зібрано доволі багато матеріалу при помочі анкет та дослідів. Про господарську діяльність складових організацій говорила п-ні Стефанія Пушкар. Вона проявляється в формі сусідської взаємодопомоги та підвищення господарських кваліфікацій жінок-господинь.

Дискусія цього дня була більш всебічна. Вона торкалась у першу чергу організаційних проблем та розголосу

праці СФУЖО. На питання, чому в жіночих організаціях мало молодого жіноцтва (д-р Вол. Пушкар) вяснено, що більшість здібних молодих одиниць вливається в рамки молодечих організацій, де вони дуже потрібні. Щодо інформації про працю СФУЖО у загальній пресі, то вони йдуть систематично, хоч нерозрадіють на непередбачені перешкоди. Сподіємось розбудувати Секцію Журналісток при СФУЖО, щоб скріпити сили пресової референтури. Дальше питання торкалось самостійності і несамостійності жіночих організацій (п-ні д-р І. Падох) і в якій мірі це впливає на їх план праці і працездатність.

Другою темою дискусії була справа зв'язків СФУЖО. П-ні д-р І. Падох звернула увагу на те, що Нью-Йорк є осідком Об'єднаних Націй, де скупчуються представництва міжнародних жіночих організацій і там СФУЖО повинно мати свою представницю. Дальше з'ясувала вона konieczність вдержування постійних особистих контактів із видатними громадськими діячками різних країн і середовищ. Це є дуже допоміжне в нашій праці на міжнародньому ґрунті. Думки справді цінні й у розбудові зв'язків слід їх узяти до уваги.

Дальші теми дискусії відносились радше до плану праці складових організацій. Наприклад --- потреба стипендій для молоді (д-р М. Клячко), приєднання членок (д-р Вол. Пушкар), введення пісні у виховну програму (О. Гердан).

По закінченні дискусії п-ні Н. Чапленко подякувала за участь і закрила Студійні Дні. Погляд на „Українську жінку сучасності“ konieczний і корисний, а форма Студ. Днів дає багато нагод до участі й вислову. Тому такі Зустрічі слід продовжувати.

Присутня

ШИКАГО, ІЛЛ.

Окружна Рада влаштувала Студійний Вечір для відзначення 15-річчя Світової Федерації Українських Жіночих Організацій дня 12. квітня 1964 р. Підготовою цього оригінального і вдалого вечора зайнявся комітет, що його очолила п-ні Зеня Ковальська, культ.-освітня референтка Окр. Ради. Випрацьовано програму, запрошено доповідаць і Відділи СУА — 22, 36 і 74 — до співпраці.

На програму склалися чотири реферати в опрацьованні пань: Марії Яри-

мович „Слово про СФУЖО“, Уляни Целевич „Українська жінка в часі II. світової війни“, Дори Рак „Спроба аналізу українського жіночого руху“ і Ганни Черинь „Університетські враження“.

Для відпущення між рефератами привні мали нагоду оглянути чудові зразки народної ноші, модельовані студентками, членками молодечих організацій. Добре підібрані типи дівчат перенесли всіх у незабутні околиці України, з яких вбрання походить.

Свято відкрила п-ні Ліда Балабан, голова Окр. Ради, яка між іншим сказала: Неважно, що СФУЖО існує лиш 15 років, але важно, яку роботу пророблено в тому часі, згуртувавши всі українські жіночі організації у вільному світі. Тому то нашим обов'язком є оцінити заслуги СФУЖО. — П-ні Марія Яримович, містогорова Гол. Управи СУА, коротко, але докладно представила історію тієї Федерації. П-ні Уляна Целевич подала цікаві й ніде досі не публіковані факти жіночого руху в часі другої світової війни. Немов живі образи малювали різноманітну, жертвенну і часто дуже небезпечну працю української жінки. Одні тригадували собі ті тяжкі часи недавнього, в яких доповідниця і деякі привні пані брали участь, а другі пізнавали їх. П-ні Дора Рак проаналізувала жіночий рух і подала об'єктивно заслуги жіночих організацій і поодиноких жінок у змаганні до волі кожної з нас, як людини, і кожної організації, як цілості. Ті доповіді варто було б використати для жіночих організацій, які могли б користуватися ними.

Пані Ганна Черинь із питомим собі гумором, деколи зі сатиричною закраскою, передала свої враження з університетського життя, бачених очима дозрілої особи, ще й письменниці. Цей реферат викликавав усмішку на обличчях тих, що давно пройшли цей шлях в інших обставинах і в іншій атмосфері, і в тих, які студіюють сьогодні на різних університетах. Вона, та усмішка, ховала різні думки привних.

На закінчення пані приймали гостей кавою, чайком і солодким, при яких учасники того вечора свобідно обміювались думками і весело гуторили.

Добірна публіка, що прибула вшанувати цю заслужену надбудову жіночих організацій, мала правдиву насолоду з цього культурного вечора.

С. К.

НЮ-ЙОРК, Н. Й.

Річні збори Жіночої Помочі, з Відділу СУА

Дата: 13. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні Марія Марусевич молитвою, а відтак короткою промовою.

Президія: п-ні Магдалина Слободян, голова, п-ні Марія Демидчук, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Марусевич, голова, п-ні Марія Гарасимчук, секретарка, п-ні Марія Харамбура, касієрка, п-ні Анна Матвіїв, фін. секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 35 членок, з того багато неактивних з огляду на старший вік. У 1963 р. відбулось 9 зборів. Відділ співпрацює з Окр. Радою та бере участь в її імпрезах.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував два Чайні Вечори, проведені з бінгом, відбулись також дві доповіді, проведені з чайним вечором. Відділ брав участь у Зустрічі Градуантів Окр. Ради, у Вишиваних Вечерницях та влаштуванні Студійних Днів.

в) Суспільна Опіка: Секція сусп. опіки, що складається з трьох членок, живо цікавиться станом здоров'я всіх членок і їх родин.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Анастасія Ковальська ствердила, що книги Відділу є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори ухвалили.

Пожертви Відділу ухвалено такі: на пресовий фонд Нашого Життя 25 дол., на УККА 30 дол., на Інвалідів 10 дол., на радіопередачу церкви св. Юра 10 дол., на видання книжки Докії Гуменної 10 дол.

Нова Управа: п-ні Марія Марусевич, голова, п-ні Магдалина Слободян, містогорова, п-ні Марія Гарасимчук, секретарка, п-ні Марія Харамбура, касієрка, п-ні Анна Матвіїв, фін. секретарка. Референтками стали: п-ні Марія Демидчук, культ.-освітньою, п-ні Марія Вовк імпрезовою, п-ні Євгенія Добрянська виховною, пп. А. Васильків, А. Андрусак і К. Тхорик сусп. опіки. Делегатки до Окр. Ради — пп. М. Марусевич і М. Демидчук.

По виборі нової Управи намічено план праці на біжучий рік. Постановлено взяти активну участь у посвяченні пам'ятника Т. Шевченка у Ва-

шінгтоні, коли буде можливо окремим автобусом.

Збори закрила перевибрана голова п-ні М. Марусевич молитвою.

Марія Демидчук, прес. реф.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 5 Відділу СУА

Дата: 15. грудня 1963.

Збори відкрила п-ні П. Будзол, рек. секретарка, молитвою.

Президія зборів: п-ні Анна Патра, голова, п-ні Павлина Будзол, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні П. Будзол.

Звіти Управи зложили: п-ні П. Будзол, рек. секретарка, п-ні Агафія Галишин, фін. секретарка, п-ні А. Репецька, касієрка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував правильно місячні збори.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Свят-Вечір, святочний Великодній обід, два пікніки, два бінго. З нагоди приїзду п-ні Олени Лотоцької до Дітройту Відділ улаштував прийняття. Брав участь у посвяченні прапорів 23 Відділу СУА, у хрещенні 76 Відділу СУА, в прийнятті Марусі Бек по її повероті з України та в прийнятті пані Марії Смарж, що була відзначена жінкою-католичкою року.

Контр. Комісія у складі пп. Анна Патра, Параня Гішук і Марія Ворек ствердила, що книги Відділу знаходяться в доброму порядку та поставила Управі вотум довір'я, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Текля Гринчук, голова, п-ні Катерина Сосновська, містоголова, п-ні Софія Голуб, рек. секретарка, п-ні Катерина Федоришин, кор. секретарка, п-ні Агафія Галишин, фін. секретарка, п-ні Марія Пашко, касієрка. Референтками стали — п-ні Марія Гасон організаційною, п-ні Анна Сірко культ.-освітньою, п-ні Доміцеля Г'єник виховною, пп. Анна Патра і Каролина Стасів сусп. опіки, п-ні Павлина Будзол пресовою.

Контр. Комісія: пп. Анна Патра, Параня Гішук і Марія Ворек.

Збори закрила нововибрана голова п-ні Т. Гринчук молитвою.

Софія Голуб, рек. секретарка

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 Відділу СУА

Дата: 8. лютого 1964.

Збори відкрила голова п-ні А. Свенсон. Секретарка відчитала молитву СУА. Однохвилинно мовчанкою вшановано пам'ять померлих членок.

Президія: п-ні Н. Чапленко, голова, п-ні І. Крамарчук, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні А. Свенсон, голова, п-ні І. Крамарчук, секретарка, п-ні М. Соболь, касієрка, пп. О. Химчук і О. Вус господарські референтки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 6 ширших сходин і 3 засідання Управи. Начислює 26 членок, 3 членки померли, 2 прибули.

б) Культ.-освітня й імпрезова: В домі п-ні Вус улаштовано бінго з вечерою, що її приготувала господиня дому. Відділ взяв участь у Вишиваних Вечерницях Окр. Ради в Нью-Йорку та в Зустрічі з нагоди 90-ліття Наук. Т-ва ім. Шевченка.

в) Сусп. опіка: Відділ перевів збірку на дар Укр. Інвалідові.

г) Зв'язки: На пропозицію Централі членки вислали листи до „Вашінгтон Пост“, спростовуючи наклепи й опрокидуючи неприхильне становище тієї газети до будови пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні. Дві членки пп. Федьків і Хомів дістали відповіді з пропозицією їх листи опублікувати. Членки Відділу взяли участь у святкуванні 70-літнього ювілею „Свободи“. Рівнож постановлено взяти участь у 40-літньому ювілею письменниці Докії Гуменної.

г) Господарська: Референтки займались господарськими справами у Відділі й допомагали в буфеті під час Вишиваних Вечерниць.

д) Фінансова: Відділ мав 233.00 дол. приходу, а 226.32 дол. розходу.

Контр. Комісія у складі пп. Підуства, Чапленко й Охматович поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Анна Свенсон, голова, п-ні Франка Турянська, містоголова, п-ні Ірина Крамарчук, секретарка і культ.-освітня референтка, п-ні Марія Соболь, касієрка. Референтками стали — пп. О. Химчук і Кончак сусп. опіки, п-ні О. Химчук господарською і п-ні Н. Чапленко пресовою.

Контр. Комісія: пп. М. Підуства, Н. Чапленко, О. Охматович.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я.

Наталія Чапленко, прес. реф.

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні збори 13 Відділу СУА

Дата: 22. лютого 1964.

Збори відкрила голова Відділу п-ні Н. Мохнацька молитвою.

Президія: п-ні Е. Сегер, голова, п-ні Г. Кандюк секретарка.

Протокол із попередніх заг. зборів відчитала секретарка п-ні С. Мельник.

Доповідь про письменницю Наталену Королеву виголосила п-ні Н. Мохнацька.

Звіти Управи зложили — п-ні С. Мельник, секретарка, п-ні А. Мінчак, касієрка, і референтки: п-ні Я. Кобрин культ.-освітня, п-ні Е. Сегер сусп. опіки, п-ні С. Мельник пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ нараховує 33 членки, відбув 12 ширших сходин і 5 засідань Управи. Співпрацює з усіма місцевими організаціями, як УККА, Самопоміч і т. д. Делегатки Відділу брали участь у всіх з'їздах та конференціях Окр. Ради.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував пікнік, коляду, 10-ліття Відділу з програмою. З нагоди роковин Листопаду та Свята Жінки-Героїні проведено святочні сходини з доповідями й деклямаціями. Для від'їжджаючої членки влаштовано прощання, а потім прогульку на її нове місце замешкання. Відділ взяв участь у церковному базарі, жертвуючи печиво та в піквіку УККА, даючи буфет.

в) Виховна: Відділ взяв участь у закінченні Курсів Українознавства та уфундував нагороду для шк. молоді (книжки).

г) Сусп. опіка: Відділ опікується „бабусею“ в Німеччині. Вислав 7 одягових пачок на Лемківщину і грошову допомогу для нашого священника у Польщі. Референтки відвідували хворих членок та їх родини в шпиталі або вдома.

г) Пресова: З-поміж членок Відділу 18 передплачує Наше Життя. В останньому році членки приєднали 5 нових передплатниць. Уміщено два дописи в Н. Ж.

д) Фінансова: Приходи Відділу виносили 1,491.35 дол., розходи 1,090.53 доларів.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Л. Мінчак ствердила, що знайдено все в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

Нова Управа: п-ні Нагалія Мохнацька, голова, п-ні Ярослава Кобрин, місто голова, п-ні Софія Мельник, секретарка, п-ні Леонтина Мінчак, друга секретарка, п-ні Анна Мінчак, касієрка. Референтками стали — п-ні Евфрозина Лесик організаційною, п-ні Володимира Михайлів культ.-освітньою, пп. Анна Візняк і Галина Кандюк виховними, пп. Євгенія Сегер, Ольга Маковська, Юлія Януш і Єва Біленська сусп. опіки, пп. Анна Микита, Марія Рилько й Анна Сарахман господарськими, пп. Лідія Кий і Євгенія Сегер — делегатками до УККА.

Контр. Комісія: пп. Леонтина Мінчак, Анна Микита і Юлія Микита.

Збори закінчено відспіванням пісні „Боже, вислухай благання“. Перевибрана голова п-ні Н. Мохнацька подякувала за довір'я і закликала членок до дальшої щирої праці для добра Відділу СУА. Потім подано чай і перекуску.

Софія Мельник, секретарка

МАЯМІ, ФЛОРІДА

Відзначення 15-ліття СФУЖО

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) репрезентує все українське жіноцтво у вільному світі. Його завданням є — стежити за важливими світовими подіями та подіями нашого громадського життя і займати становище до них.

Дня 16. січня 1964 влаштовано бенкет для відзначення 15-ліття СФУЖО. Численно зібрані наші маямські громадяни та гості з північних штатів Америки й Канади засіли за гарно прикрашені й смачними стравами заставлені столи, що їх приготували наші членки. Присутні на святі отці, о. парох Олексів та гість із далекого Торонто о. Хабурський, поблагословили Божі „сніди“. Після вечері розпочато програму. Голова Відділу п-ні Л. Візняк привітала гостей та коротко вияснила значення СФУЖО. Хор „Веселка“ під управою п-ні О. Павлової відспівав гімн Союзянок, пісні „Сонце низенько“, „Стоїть гора“. З черги п-ні Є. Остап'юк прочитала доповідь на тему 15-ліття СФУЖО, а студентка п-ні Л. Остап'юк відспівала низку стрілецьких пісень та „Рушничок“ і „Київський

валь“ Пл. Майбороди при супроводі свого батька. Брати МекКей і сестра Валя заспівали і заграли кілька народних пісень.

Після цього ще раз виступив жіночий хор „Веселка“, що проспівав кілька народних пісень. Публика винагородила виконавців програми рясними оплесками. Наприкінці програми забрав слово гість о. Хабурський, що передав привіт від Відділу ЛУКЖ у Торонто, якого він є капеляном. У своєму змістовному виступі вказав о. капелян на важливе значення всіх наших жіночих організацій, зокрема ж такої, як СФУЖО, що лучить наше жіноцтво з цілим світом. З черги промовляв ще голова Українсько-Америк. Клубу п. І. Кезири, що побажав нашому Відділові кращих успіхів у майбутньому. Національним гимном закінчено це небуденне свято.

Е. Остап'юк

Пресова референтка Відділу

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Річні збори 19 Відділу СУА

Дата: 2. лютого 1964.

Збори відкрила голова п-ні Софія Бішко.

Президія: п-ні Іванна Бучак, голова, п-ні Ольга Лаба, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Стефанія Боднар, секретарка, п-ні Марія Хромовська, касієрка, і п-ні Стефанія Баб'як, культ.-освітня референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 18 членок (усі вплатили вкладку), відбув 3 ширші сходи і 10 засідань Управи. Крім того відбувались проби хору. Відділ брав участь в Окр. З'їзді (4 делегатки).

б) Культ.-освітня й Імпредова: Влаштовано пікнік, Андріївський Вечір.

в) Фінансова: Відділ мав 263.97 дол. приходу, і 155.80 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Ольга Олійник подала до відома, що книги Відділу є в порядку. На її внесок збори ухвалили абсолюторію Управі.

Нова Управа: п-ні Ольга Жиглевич, голова, п-ні Софія Бішко, місто голова, п-ні Стефанія Боднар, секретарка, п-ні Марія Хромовська, касієрка. Референтками стали — п-ні Ольга Лаба культ.-освітньою, пп. Стефанія Баб'як, Ольга Семчук і Анна Римарук імпредовими, п-ні Іванка Бучак виховною, п-ні Надія Римар сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Лідія Базар та Ольга Олійник.

Іванка Бучак, голова зборів
Ольга Лаба, секр. зборів

ПІТСБУРГ, ПА.

Звіт із праці 27 Відділу СУА

У лютому 1963 р. відбулась панахида за упокій нашої патронки сл. п. Ольги Басараб та 500 погиблих у Кінгірі. Пронсвідь виголосив о. декан д-р Пелліх. По панахиді членки і гості зібрались у залі, де п-ні Олена Футала виголосила доповідь про наших героїнь. Потім відбулась снільна просфора, на яку були запрошені всі місцеві організації. У травні Відділ улаштував Свято Матері. О. д-р Пелліх відкрив це свято молитвою, а секретарка п-ні Стефанія Голуб'як виголосила доповідь „Поклін нашим матерям“. П-ні Олена Футала продекларувала вірш Марка Боєслава „Мойй матері“. Після маленької гостини і декорування матерей китичками, о. монсіньор Баца дуже змістовним словом закінчив це свято. У червні вибрано комітет до підготовки осінніх вечериць. У серпні Відділ взяв участь в Українському Дні, подаючи чисто українські страви. Того ж місяця наша членка п-ні Іванна Староцак улаштувала для членок пікнік у своєму городі, а членки привітали її в новому домі і вручили їй подаруночки. В жовтні на зборах секретарка п-ні Голуб'як відчитала доповідь з нагоди 100-річчя народин Марії Загірної. Того ж місяця відбулись із великим успіхом Осінні Вечериці. В листопаді п-ні Дора Полатайко відчитала доповідь про життя Ольги Кобилянської. В січні голова п-ні Анна Юга репрезентувала Відділ при підписанні прокламації мейором міста в день відновлення української державности.

Стефанія Голуб'як, секретарка

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Різдвяна програма в Міській Бібліотеці

Дня 15. грудня 1963 р. 33 Відділ СУА ім. Лесі Українки взяв участь у „Програмі Різдвяних звичаїв та колядок“ різних національностей, яку щороку влаштовує Головна Клівлендська Бібліотека.

Участь у цій Програмі запропоновано в цьому році 33 Відділові зовсім несподівано, тому що відпала точка сербів. Дирекція Бібліотеки зверну-

лась до нашої членки п-ні д-р Ганни Андрієвської з запитом, чи українці не взяли би участі в цій програмі. Хоч часу на приготування було дуже мало, варто було скористати з цієї нагоди.

Підготовку програми взяла на себе наша невтомна членка п-ні Ірина Кашубинська і випровадила її справді досконало, чого доказом є два письма, що надійшли з Бібліотеки до 33 Відділу з подякою і признанням за гарну програму. Допомагали п-ні Ірині пп. Марія Шанковська та Галина Кліщук у підшуканні одягів, і п-ні Стефа Демчук (секретарка 33 Відділу) в дні програми. П-на Марта Олінкевич була дуже добрим конферансіє.

Українська точка була в програмі остання. Сподівалися видно, що буде найкраща. Її попереджали естонська, муринська, голянська й інші точки. Наша точка справді не завела сподівань заряду Бібліотеки.

Піднеслася занавіса і перед очима глядачів відкрилася незвичайно мальовнича картина — нутро гуцульської хати. В куті тапчан, прикритий ліжником, на ньому в головах багато вишивані низом подушки. На стіні ікона прикрашена рушником. Під іконою стія і лави, які господиня — мати з донями (пп. Марія Шанковська, Марта Шанковська, Галя і Маруся Кліщуківні, Дарця Задойна та Оксана Пукач) застеляють до Свят-Вечері.

Опісля входить газда-батько (п. Ів. Палка) з сином (Володимир Данилевич), несучи дідуха. Цей дідух, чудовий снілок пшениці, десь за „тяжкі гроші“ роздобула п-ні Ірина. По Свят-Вечері приходять із вечерею в глечичку похресниця (Маруся Мудрак). Дальше приходять хлопці з вертепом та зі звіздою (Зенко Городиський, Тарас Стахур і Юрко Мельник), а накінець колядники-дівчата (Арета Галушинська та Марта Воляник).

Збоку, при мікрофоні, заповідач — п-на Марта Олінкевич, вдягнена в довгу вечірню стилізовану суконку в укр. стилі, впроваджувала залу в глибокорелігійний настрій різдвяної містерії, яким пройняті наші різдвяні обряди. Дуже поетично і влучно змальовувала символіку різдвяних обрядів, що рівночасно відбуваються на сцені. Її розповідь та дію на сцені ілюстрував хор „Дніпро“ під орудою п. Євгена Садовського, що збоку на залі прегарно виконував колядки.

Газдиня з донями, газда зі сином,

похресниця з вечерею, хлопці з вертепом та звіздою, колядники — дуже добре вив'язалися зі своїх мовчазних роль. Акція йшла справно, гладко й дуже природно. Прегарні космацькі одяги ловили за очі глядачів, а маленька Галя Кліщук так цікаво й подитячому заглядала в кожний куток сцени, що завоювала серця публіки. Глядачі щедро оплескували цю незвичайно мальовничу і настроєву картину українського Свят-Вечора і багато з них у приватних розмовах подивлялися красу наших колядок, звичаїв та обрядів.

Прес. реф. 33 Відділу СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зустріч Молодих

Дня 9. травня 1964 р. відбулась у домівці СУА дуже мила імпреза, а саме Зустріч Молодих. Спонзором цієї наскрїзь вдалої імпрези був 41-ий Відділ СУА. Молоді прибуло чотирнадцятеро, в тому числі 11 дівчат, і 3 хлопців. Вони були у віці від 12 р. вгору. Містоголова 41 Відділу п-ні Л. Одежинська відкрила цю Зустріч і привітала присутніх, а саме: п-ні С. Пушкар, як містоголову Централі й доповідницю, дальше п-ні А. Богачевську, виховну референтку при Централі СУА й Окр. Раді, п-ні А. Сивуляк, касієрку Гол. Управи, а особливо тепло повітала молодь, заявляючи, що вони своєю присутністю вносять найбільше радості в Дім СУА. Відтак провід імпрезою передала п-ні О. Михалюк, ініціаторці цієї зустрічі.

П-і Михалюк коротко пояснила ціль такої Зустрічі й опросила п-ні С. Пушкар виголосити доповідь про українську писанку. Доповідниця ясними, зрозумілими словами пояснила походження писанки. Писанка збереглася в Україні ще з поганських часів, християнство не тільки, що прийняло цей чудовий звичай, але доповнило своїми знаками-символами й зберегло по нинішній день. Писання писанок — це вже дуже стара й глибоко вкорінена в українському народі традиція. Писання писанок передається з покоління в покоління. Писанчарка-селянка не знає, чому вона виписує такі, а не інші знаки-символи; але так робила її бабуня й прабабуня і вона не поважить нічого змінити. І так кожна область в Україні має свої окремі неперевершені красою писанки. Доповідниця принесла на показ писанки,

одні високо-мистецькі, а інші цілком простенькі, й ті писанки обережно передавали з рук до рук молоденькі слухачі. Відтак слідував практичний показ писання писанок. Приємно було довідатись, що майже всі присутні діти пробували вже писання писанок.

На тому першу частину зустрічі закінчено. Пані, членки 41 Відділу СУА, подали молоді скромну закуску (приготовану матерями) і приготували домівку до забави. При звуках патефонної музики дівчатка випробовували своє вміння танцювати.

Зустріч молодих, що почалась о 6:30 веч., закінчено о год. 9:30. В імені молоді склала подяку Управі 41 Відділу п-на Оксана Процик, а її брат запитав, яка буде тема слідуєчої доповіді? Кращої нагороди організаторам цієї імпрези не треба. Управа 41 Відділу плянує в майбутньому організувати такі Зустрічі з цікавими й різноманітними програмами. **Л. О.**

Дитяча Світличка в поклоні Тарасові Шевченкові

„Нагинай галузку поки молода“ — ця народня мудрість є чи не найкращим дороговказом для батьків і виховників, що на них тяжить відповідальність за молоде покоління. Те, чого навчились ми дитиною, залишиться на ціле життя, хоч може нераз призабудеться. Але воно дріматиме на дні душі, як спомин-мрія й одного дня може переіменитися в дійсність.

Виходячи з таких міркувань Дитяча Світличка 43 Відділу СУА постановила вшанувати пам'ять Пророка України. Закипіла праця. Вчителька п-ні М. Синейко роздала вірші, підготувала хор і в суботу 14. березня діти нашої Світлички склали свою пошану Т. Шевченкові.

Виховна референтка нашого Відділу п-ні Анна Богачевська чудово прибрала рушником і квітами портрет Шевченка, що своїми доброзичливими очима глядів на дівчорі. А діти цього дня були особливо серйозні, тихі. Їх маленькі серденька були переповнені любов'ю і пошаною до Великого Пота.

Відспівавши ранню молитву — вчителька п-ні Синейко розповіла гарне оповідання про Т. Шевченка, а діти слухали. Перед їхніми очима відкрились невідомі образки з життя бідного хлоп'яти, що виріс на найкращого сина України. І відкрились дитячі

серденька і хто як міг, так поклонився Тарасові.

Таня Німилевич (5 літ) із великою повагою й дитячим захопленням продеклямувала „Заповіт“.

Люся Прасіцька (3 роки) з литоною їй відвагою і дуже щирим переконанням „одним душком“ проговорила вірш „Моє рідна, слово рідне“.

Мартуся Німилевич (3 роки) мов пташечка прошебетала вірш „Думи мої, думи мої“.

Галина Гораєцька (3 роки) рішуче вдивляючись у портрет Шевченка склала свою сердечну заяву — „Українка я маленька, українці — батько й ненька“.

Тарас Трипуленко (5 років) у вишній сорочці, мов справжній козак, переконливим голосом заявив: „Наш любий Тарасе — оце твоє свято“.

Закінчив це незвичайне свято Петрусь Гречаний (4 роки), що своїм дзвінким голосочком і милозвучною українською мовою (він же ж з-над Дніпра!) заклав: „Тарасові слава, слава, слава!“

Як радісно було бачити й послухати цих діточок, що вже змалечку привчаються шанувати великих людей свого народу, а їх серденька наливаються любов'ю до всього, що рідне. І вплив дитячий шебет, бо кожне з них хотіло щось сказати Тарасові. На кінець усі діточки усталились довкруги портрету Т. Шевченка і понісся молитовно їх спів:

Ось тут, перед тобою
Малі українські діти
Святочно присягають
Сповняти заповіти!

Це було справжнє свято для дітей нашої Світлички, якого вони ніколи не забудуть, бо це перший у їх житті поклон Т. Шевченкові, що вони його склали у 150-ті роковини його народження.

Найщиріша подяка належиться вчительці п-ні Марії Синейко за її повну любови і жертви працю у Світличці та виховним референткам Відділу п-ні Анні Богачевській за її материнську опіку й відданість та п-ні Марії Процик, що в усьому нам помагає.

Пресова референтка

ЮТИКА, Н. Й.

Дня 22. грудня м. р. відбулись у нас дуже цікаві сходи під кличем „Новості в моді й косметиці“. На ці сходи ми запросили також чланів, що

не є членками СУА. Нашою ціллю було спопуляризувати нашу організацію, зблизити до себе жіноцтво нашої громади, як також дати паням крихітку приємности та розваги.

Вживання косметики демонструвала п-ні Софія Холявка, а моделькою була п-на Рузя Косар. З черги п-ні Стефа Чорна дала фахові, основні косметичні поради та поради в стилізованні зачісок. Опісля п-ні Ірина Запаранюк поділилася з присутніми новостями в жіночій моді і дуже цінними загальними заввагами щодо індивідуального достосування моди. Це дуже корисно й цікаво, коли хтось докладно про моду поінформований, може розказати і дати пораду, бо ж працююча жінка не все має час і змогу слідувати за змінами в моді.

Оці наші сходи були дуже успішні. Було 37 присутніх пань і панночок. У надзвичайно милій, дружній атмосфері провели ми вечір, навіть нікому не спішилось додому. Дуже смачна перекуска й кава доповнили програму.

Можемо сподіватись, що й на будуче наші сходи з цікавими програмами будуть притягати як членок, так і посторонніх пань і панночок. Усім паням, що допомогли при зорганізуванні й переведенні сходи, складаємо щирю подяку.

Фалина Войтович, прес. реф.

НЮ-ЙОРК, Н. Й.

Річні Збори 64 Відділу СУА

Дата: 26. грудня 1963.

Збори відкрила голова п-ні Іванна Рожанковська.

Президія зборів: п-ні Ірина Падох, голова, п-ні Дарія Цвіль, секретарка.

Протокол із минулорічних зборів прочитала п-ні М. Ржепецька.

Звіти Управи зложили: п-ні Іванна Рожанковська, голова, п-ні Галина Гошовська, секретарка, та референтки: п-ні Ярослава Салик організаційна, п-ні Люба Артимішин імпрезова, п-ні Ярослава Левицька виховна, п-ні Оксана Рак сусп. опіки, п-ні Поля Книш. фінансова, п-ні Люба Раковська, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: У звітному році відбулося 9 ширших сходи, у тому числі Традиційне Свячене Відділу і 11 засідань Управи. Відділ начислює 63 членки. В діяльності Об'єднаного Укр. Комітету брав активну участь, з Окр. Радою співпрацював і помагав в ім-

презах „Вишивані Вечерниці“ і „Баль Градуантів“. Членки Відділу помагали також у збірці на інвалідів із рамени ОбВУА. Приєднано 9 нових передплатниць Нашого Життя. На загальногромадські цілі Відділ усе складав свої пожертви.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходах Відділу були проведені доповіді-гутірки на актуальні теми, а саме: „Політичний огляд“ (дві доповіді), „Новинки з моди“ (2 доп.), „Кухня вліті“ — кулінарні приписи на літню пору, „Плекання краси“ — практичні вказівки космет. п-ні Є. Янківської. Для відзначення роковин Лесі Українки влаштовано святочні сходи з рефератом п-ні Олександри Животко для членок і запрошених гостей. Протягом року проведено три жіночі образотворчі виставки. Посмертна виставка Марії Морачевської (образи, тканини, друкування й інші мистецькі праці) в часі від 27. березня до 7-го квітня. В днях 20. жовтня до 3. листопада відкрито VII. Мистецьку Виставку жіночої творчости, а 24. листопада до 8. грудня ретроспективну виставку образів малярки Ірини Шухевич. Усі три виставки перейшли з великим успіхом та признанням громадянства, а на сторінках щоденника „Свобода“ були про них дописи наших відомих мистців Л. Кузьми, В. Ласовського й А. Малюци. Виставки відвідало 586 осіб. В імпрезі хору „Думка“ — „Новорічний Баль“, Відділ брав дуже активну участь. Напередодні Великодня влаштовано Базар із продажем солодкого печива, а на Спільне Свячене Відділу референтура підготовила веселу програму та буфет. На закінчення ділового року влаштовано Різдвяний Базар, якого атракцією був „Показ моди“ з приміненням народньої вишивки до модерного одягу. Про цю небуденну імпрезу була статтейка п. Ігора Звадюка в англійській „Свободі“.

в) Виховна: Започатковано виховну працю для дітей у гурті читанням казок, з участю наших декляматорських мистців. Перша спроба була дуже успішна (28 дітей). Казочки читала п-ні Ліда Крушельницька. Проведено курс модерних танків для молоді під фаховим проводом п-ні М. Задорожної (24 учасників).

г) Сусп. опіки: Референтура сусп. опіки вислала щомісячну допомогу для садка в Людвінфельді (40 дол.), (Докінчення на обгортці)

Молодий сад

Вони ходили потім до „журчала“, спиналися на верх гори, де на взбіччях паслися корови — і Василь висловив думку, що тут треба б понасаджувати молодих деревець, обвести їх парканцями, і за деяких час прочани могли б тут спочивати в тіні.

Ця думка дуже припала до вподоби Мелясі і, забувши за свою повагу і стриманість, вона стала розпитувати: „А які деревця? А як довго треба б чекати, щоб була тінь?“ Вона навіть забажала відразу піти за ними до лісу, що його видко було з гори. І Василь, дивлячись в її несподівано роз'яснене личко, де всі риси заграли дитячою майже оживленістю, уперше впізнав у ній образ „молодшої паннунці“ з учерашнього Семенового оповідання. Але тут уже Олеся не погодилася: її повновласті не сягали аж так далеко. А втім, пора вже було вертатися на підвечірок, ту каву о четвертій годині, що була невід'ємною частиною життя на плебанії та одною з його простих, але справжніх приємностей.

Василь зупинився в ході і присів на кріселку. Усе, що він пережив цього дня, мало свій кульмінаційний пункт у тому моменті, коли вона, після вечері, сіла за фортеп'яно, щоб на бажання отця Александра заграли його улюблену шумку.

Василь не розумівся на фортеп'яновій техніці, це певне. Він не чув ще до того часу добрих піяністів, що бували на виступах у Львові, хоч нераз він і викрадався з семінарської бурси, щоб, перодягнувшись у товариша, побувати на концерті, чи в театрі. Добра музика мала ще прийти. Проте, її гра мала залишитися найкращим, найглибшим музичним переживанням на все його життя. Вона грала надсподівано добре, а м'якість і витриманість її удару були в її молоденькому віці справді чимсь особливим.

Він знову побачив її широко відкриті очі, такі глибоко-блакитні, злегка стятий овал личка, всю її, таку чарівно-жіночу. І він знав уже, що він уперше і назавжди закоханий.

Імось, пані Филипину саме скінчила свої ранішні зайняття і тепер вона мала хвилинку часу для себе. Це була її „пасія“, та перша, без печива, кава, яку вона пила сама, ще довго до загального першого сніданку.

Велика, темними горіховими меблями обставлена їдальня була якась особливо тиха в ту ранню годину, коли отець Александер правив свою вчасну — о шестій — Службу Божу, дівчата з гувернанткою протягалися у своїх ліжках, а гості, якщо були які, спочивали ще блаженним сном. Господарська машина, пущена справно в рух, діяла добре і можна було залишити її на годинку саму собі.

Коли про отця Александра говорили „в околиці“, що він диригує з веранди, а все там йде, як

у годиннику, то про паню Филипину ходила фама, що вона мусить кожної днини заглянути і в найтемніший куточок. А скільки ж то куточків було в тому величезному господарстві, де виводили коней, корів, годували свиней, індиків, гусок, качок і курей, сушили льон та коноплі, скубли пір'я, шили одягу для домашніх і для челяді! Скільки праці над самою перерібною тих десятків літрів молока, що їх приносили з кожного удою! Скільки роботи у декількох городах, де не бракувало навіть цикорії для домашнього вжитку. Скільки заходів при заварюванні, запліканні, засушуванні та всякій іншій консервації припасів на зиму! Рук до праці і ротів до їдження було в шоломийській плебанії подостатком, але всіма ними керувала і дбала за всіх одна пані Филипину.

Ніхто, невтаємничений, спостерігаючи, як вмело й опановано вона дає всьому тому лад і порядок, не міг би був припустити, що сама вона не вийшла з цього попівського світу.

Пані Филипину народилася й виросла у Львові, як наймолодша дитина „високого урядника“ Намісництва, що його незадовго перед тим перенесли сюди з Відня. Цей Беринда де Чайковський вчився в столиці монархії юриспруденції, застряг був там, оженився з дівчиною італійського роду Козарініх і працював спочатку в якомусь відділі якогось міністерства. До Львова він переїхав з жінкою та сином і трьома донями, до яких потім прибула ще наймолодша і найкраща Филипину. Жили вони на горі Вроновських напроти „палаціку штуки“, що згорів потім разом з безчисленними мистецькими скарбами. У невеличкому садку їхньої садиби ріс ще старий дуб, залишок лісу, що вкривав колись цю частину міста. Коли син підріс, його разом з молодим Вроновським віддали до Терезіанум до Відня, де він потім дослужився ранги генерала. Дівчатка виховувалися дома, куди до них приходив учитель-німець. Мати, зі свого боку, передавала їм те, що сама вміла: добрі манери, гру на клявікорді і, насамперед, шиття й гаптування. Господарювати на великій плебанії навчила Филипину вже її свекруха.

Вона пізнала його випадково, перебуваючи в малому маєточку батькової сестри в Корчині, цього елегантного алюмнуса, якого батьки, діди й прадіди сиділи великим попівським кляном на Яворівщині, та який перебував тут на дозвіллі у товариша.

Ніщо не стояло на перешкоді тому подружжю, що почалося навіть афектом. Проте, ця пара не була щаслива. Вже на сотрудистві у батька молодого, де Филипину проходила тверду школу своєї свекрухи, отець Александер не вмів виявити їй того тепла, якого вона тоді потребувала. Згодом, на власній парафії в Добрянах під Стриєм, куди отець Александер перенісся знову ж таки задля свого брата, стаціонарного в Стрії військового лікаря, Филипину стала вражати його безапеляційна,

автократична поведінка. Одинадцять дітей, що приходили на світ, вмирили і виживали, ще більш віддалювали їх, замість зближувати: вони заспокоювали всі бажання, всю потребу любити. А ввесь невичитий темперамент можна і треба було звернути на господарство. Це й була тайна господарської перфекції пані Філіппіни.

Але сьогодні пані Філіппіна не думала про господарство. Їй чогось нагадалася молодість і всі зв'язані з нею мрії. Було в атмосфері двох останніх днів щось, що такий настрої викликувало. І був в цьому ще якийсь незнайомий, свіжий подих, наче б хто відкрив знечев'я двері й вікна і впустив у хату дужу течію повітря.

Вона знову побачила перед собою, як уже декілька разів цього ранку, свою молодшу доню, як вона стоїть коло фортепіану з розпаленим личком і таким уже зовсім жіночим виразом у очах. Її, й того молодого чоловіка зі сміливим, відвертим лицем.

А потім, вона пригадує, що в неї є старша доня — і зідхає. Вона пригадує, що сказав учора її чоловік на „того якогось хлопмана“ і зідхає ще раз. Вона допиває свою, вже простиглу, каву і підводиться, щоб піти до кухні.

Але в тому моменті відкрилися двері, і на порозі став худерлявий чоловічок, що його називали тут стріяшком.

Його рання поява в домі — йому приносили його сніданок до стебника — була несподіванкою, і пані Філіппіна питально підняла брови, відповідаючи на його привітання. Він здавався збентеженим, коли, підійшовши до стола, він підняв її руку до церемоніального поцілунку.

— Що вас приносить сюди так рано, дорогий стріяшкун? — спитала їмость тоном, що заперечував вжитий епітет: вона недолюблювала того чоловікового свояка, старого мізантропа, що мав завжди за пазухою якусь неприємну справу, плітку, чи скаргу на когось із домашніх.

Стріяшок стояв, поки їмость не сіла, а вона не збиралася сідати знову і чекала на його слово, машинально вигладжуючи скатерть на столі.

— Чи . . . то єсть, чи не могла би почтенна кузинка офірувати мені один квадрансик зі свого до рокоцінного времени?

Пані Філіппіна глянула на великого, позолоченого, з чорними колонками, годинника на шафці між вікнами. Вона сказала, стримуючи нетерплячку:

— Сідайте, сідайте і говоріть без церемоній. Яку знов гризоту маєте і через кого?

Вона зрезигновано присіла і дивилася на нього згори, піднявши голову, як дивляться на надокучливих дітей.

Стріяшок поспішливо сів і почав:

— Гризота, дорога Фільцю, (він, як рідко коли, назвав її по імені, нагадуючи цим на права посвоячення) собственно сказавши, не моя, бо ходить не о мене, а о добро сего почтенного дому.

— І що ж там знов грозить тому домови, що ви мусілись аж зриватися з ліжка о такій ранній годині? — вже зовсім неприхильним тоном спитала їмость.

— Грозить, дорога кузинко, грозить і то дуже на-серіо. А опасність та йде від того хлопського адвоката, которий, без жадного сомніня, хоче закрити голову нашій Мелясі і таким робом вдертися до одної з найбільш уважаємих руских фамілій.

Він хотів продовжувати, але спинився, оторопілий: він цілком не пізнавав того лиця, раптом помолоднілого від іритації, що розлилася по ньому густим рум'янцем, тих чорних очей з їх несподіваним гарячим блиском. Їмость підвелася і проказала поволи, стримуючи голос:

— Сі справи, коханий стріяшкун, прошу залишити отцю Александрови і мені.

Вона натиснула на останнє слово, дивлячись на нього гнівно і повернулася відходити, але він спинив її, придержуючи за широкий рукав її ранішньої сукні:

— Прошу, прошу мене вислухати! Я маю сказати їмості щось дуже важне в тій матерії!

— Но? — кинула їмость.

— Чи кузинка знає о тім, що той непрошений гість заховуєся неприлично? Що він — прошу мене звинити — зачіпає служниці і входить з ними у ближчу комітиву?

Пані Філіппіна не завагалася ні на мить, оцінюючи цю вістку, як плітку підручної дівчини, що бачила скрізь зачіпання та завжди була зі стріяшком у конфіденційному зв'язку. Вона сказала рішучим, аж різким голосом:

— Прошу ніколи, чуєте? . . . ніколи не повторяти мені пліток челяди. І не важтеся говорити такого отцю Александрови. А тепер, я думаю, що наша розмова скінчена.

Коли стріяшок відійшов, пробурмотівши якісь слова не то оправдання, не то бунту, вона сіла знову. Вона потребувала бути ще хвилину сама, щоб зрозуміти, що це з нею діялося. А діялося з нею щось дивне: усі дрімучі сили протесту приходили знову до голосу, наче б тепер, коли вона віддала вже дві дочки й поженила трьох синів, вона мала почати боротися. А може так воно й було. Але те, за що вона мала боротися, не було вже її власне життя, а щастя її доні.

Тим часом дівчата, або, як казали, „панни дому“, зустрічали новий день по-своєму. Одначе сьогодні вони зустрічали його якимось інакше, як звичайно. Звичайно, це була Меляся, що схоплювалася перша з постелі, бігла до вікна, розсувала білі муслінові завіски, піднімала жовті тростинові жалюзі і викрикувала, залежно від погоди: „О, який чудесний день!“ Або, розчаровано: „Ааа, знов дош!“ Проте, і найпоганіша погода не могла зіпсувати їй настрою на довше, як на мить. Вона бігла до ліжка сестри, сідала на краєчку і силкувалася „роздрухати“ сонну ще Олесю. І як можна ще спати, коли вже такий день, ціла хата в русі і скоро вже татунько вернеться з церкви, бо вже давно передрезвонили на Службу Божу.

Але тут же вона забувала про потрібний поспіх і починала розмову про щось, про що вона ладна була говорити з ранку до вечора.

НЬО-ЙОРК, Н. Й.

(Докінчення зі ст. 30)

та школи в Розенгаймі (20 дол.). У травні цей патронат закінчено тому, що німецький уряд перебрав опіку над навчальними установами в Німеччині, а віддано всю грошову поміч дітям у Бельгії (40 дол.). Вислано в Україну й до Польщі 26 пачок (одяг, харчі, ліки). З нагоди Різдва та Великодня вислано одноразові датки (377 дол.) в Ію Йорку й до Німеччини. Продовжувано вплату на Фонд Бабусі (60 дол. річно), передплачено 2 прим. Наше Життя і 4 прим. „Готуйсь“. Вислано пожертву на пам'ятник бл. п. І. Шкварка. На терені Відділу відвідувано хворих членок у шпиталях і вдома з дарунками та квітами, рівнож уділено грошову допомогу членкам. У звітному році загальна сума допомог виносила 1,392.00 дол. Приходи сусп. опіки — це пожертви на збіркові листи сусп. Опіки, які кожна членка обов'язково збирала, індивідуальні датки наших громадян та підприємців, збірки під церквою і дохід з імпрез.

г) Фінансова: Річний оборот Відділу у звітному році виносив: приходів 4,681.50 дол., розходів 3,823.50 дол. На громадські цілі (Сарсель, пласт. Джемборі, Пласт-Прият, УЖКА, ЗУАДК) — видано 210 дол.

д) Господарська: Референтки співпрацювали з імпрезовою референтурою при уладженні Свяченого, Базарів та інших імпрез. На всі сходи приготували перекуску. Допомогали Окружній Раді в імпрезах.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Марія Ржепецька ствердила, що книги Відділу взірчево проваджено і поставила внесок на уділення абсолюторії, що Збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Іванна Рожанковська, голова; п-ні Поля Книш, місто-голова; п-ні Галина Гошовська, секретарка; п-ні Христина Навроцька скарбничка. Референтки: п-ні Зеня Никифрук організаційна, п-ні Марія Ржепецька культ.-освітня, п-ні Марія Савицька сусп. опіки, п-ні Ярослава Левицька виховна, п-ні Люба Артимишин імпрезова, п-ні Поля Книш фінансова, пп. Люба Раковська і Марія Карлович господарські, п-ні Оксана Рак пресова. Делегатка до Об'єданого Укр. Комітету п-ні Стефа Салдан.

Контр. Комісія: п-ні Христина Воевідка, п-ні Наталя Білоус, п-ні Розина Захарченко, та заступниці — пп. Кіра Скоробогата і Марія Конашевич.

Дискусія: Справа збіркових лист сусп. Опіки, на які обов'язково повин-

ні були членки призбирувати, перестала бути актуальною рішенням загальних зборів. Натомість підвищено членську вкладку на 1 дол. місячно (12 дол. на рік), а збіркові листи Сусп. Опіки, на будуче, будуть служити членкам на збірки добровільних датків від своїх сталих добродіїв-жертводавців.

Збори закрила голова п-ні Іванна Рожанковська молитвою, дякуючи присутнім за довір'я і перевибір.

Оксана Рак, прес. референтка

ВАШІНГТОН, Д. К.

Народне мистецтво в Американському Хемічному Т-ві

При 16-тій вул. у північно-західній частині Вашингтону стояв старий будинок А. С. S. — „Об'єднання Хеміків Америки та цілого світу“. Тут проминуло 10 літ моєї праці.

Чотири роки тому розвалено стовпні мури цього будинку й поставлено модерну будівлю з віндами, бібліотекою і конференційною залею. В головному вестибюлі немов виростало настінне мальовило зі скляними атомами.

Але щоб хід цієї історії став зрозумілий, мушу пригадати, що в грудні м. р. заснувався у Вашингтоні Відділ СВА. Тут моя тверда голова „увінчалась вінцем“ культ.-освітньої референтки. Ця функція прилипла до моєї негідної особи немов смола.

Приглядаючись виставці книжок Об'єднання Хеміків Америки у вестибюлі, я бачила там нецікаві хемічні брошури, книжки, документи і членські золоті відзнаки. Кожен бачить, що виставка нецікава, бо не притягає до себе навіть учасників конференцій. Десь там у глибині моєї душі виринули слова:

„Рубайте цю скалу, нехай ні жар, ні холод не спинить вас...“ І перед моїми очима зарисувався розкішний привид. За шибамі замість сірих книжок та золотих відзнак заграла мотиви української кераміки, замерехтіли теплими красками вишивки, а шляхетна дерево-різьба відтінювала це. І від того часу думка про влаштування виставки в А. С. S. переслідувала мене.

Одного дня дрижачою рукою постукала я у двері містера Кордона, персонального директора Об'єднання. Узброючись у відвагу, я висказала йому це своє бажання. Усміхаючись до мене, він відповів, що можу мати виставку один день у бічній залі. Подякувавши чемно за його згоду, я виїшла, роздумуючи над пропозицією.

По двох тижнях п. Кордон при зустрічі в коридорі спитав мене, чи я вже вибрала собі день? Я чемно відповіла, що я ще неготова.

Минуло кілька днів від тієї хвилини.

Одного дня, йдучи до праці, я взяла з собою дві писанки (зладила їх п-ні Захарченко з Нью Йорку у сокальському стилі), щоб показати їх своїй приятельці п-ні Филліс Паверс. Тут наша давня приповідка „Де хтось не може, там бабу пішле“ себе повністю оправдала. Моя Филліс із роз'ясненими очима і з тими писанками побігла до д-ра Роберта Гензе, що знав мене з курсів хемії при Об'єднанні. Д-р Р. Гензе — це бувший професор каліфорнійського університету, а тепер дорадник Екзекутиви. Филліс згадала йому про моє бажання й він за кілька хвилин покликав мене до себе. Вислухавши моє вьяснення він згодився на виставку без застережень.

У п'ятницю 20. березня ми виставили свої експонати в голі при вході до будинку у двох застелених габльотах. Тому, що число членок нашого Відділу невелике, то ми з п-ні Софією Кушнір узялись, так би сказати, з подвоєним завяттям до праці. Експонати доставили нам три членки — п-ні Я. Скасків — кераміку, дереворізьбу й вишивки, п-ні Д. Кічоровська — кераміку й дві вишивки, і моя кераміка, вишивки й писанки. П-ні М. Залуцька, повна енергії й завяття, допомогла нам у доставі експонатів.

Це все добро в естетичному й мистецькому порядку заговорило на виставці А. С. S. Саме в цей час відбувалась Конференція Хеміків. Кожної хвилини, вільної від праці, збігала я вдолину, щоб прислухатись розмовам захоплених глядачів. Елегантні пані й панове „охкали й ахкали“ від подиву. При виставці ми примістили короткі інформації про українське народне мистецтво. Всі були дуже заінтересовані, почавши від докторів хемії з Національної Академії Наук до звичайних службовиків адміністрації. Дехто з них питався, чи це виконано в Азії, а може в Панамі? Тоді ми з п-ні Кушнір давали лекцію.

У газетці Об'єднання Хеміків Америки „Фенікс“ поміщено згадку про нашу виставку. Редактор був, здається, більше захоплений красками, ніж мистецтвом. Гарний мистецький афіш розмалювала п-ні С. Кушнір. Ще сьогодні наша виставка пишається в голі будинку.

Тут у столиці Америки можна б знайти багато більше нагод для подібних виступів, але, на жаль, немає часу

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa
RETURN POSTAGE GUARANTEED

й немає кому використати це. Треба було б людей, що могли б весь їхній час присвятити для української справи. Треба шукати якогось багатого спонсора, а тоді робота пішла б широким руслом.

Е. Проціньська, культ.-освітня референтка 78 Відділу

ДО ЧИТАЧОК НАШОГО ЖИТТЯ!

Юлія Пашко-Домович, зам. Кардас, наша передплатниця, що проживає у Франції, пошукує в Америці свояків і знайомих. Писати на адресу:

Julie Kardas, 3 rue du Chat-Botte, Staffenfelden (Ht.-Rhin), France.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Трудно зректись журналу

Прошу вибачити, що так пізно висилаю передплату. Мені соромно і прикро, але трудні матеріальні обставини не дозволяють на точне вирівнювання залегlostей.

Трудно зректись журналу, що вносить стільки новин і рідного духа в хату. Але не хотілось би наражувати адміністрацію на зайві труднощі і витрати на пригадки. Спробую в цьому році якось краще уладитись із вирівнюванням передплати. О. Н.

Радіо кожним числом

„Наше Життя“ змістом цікаве. Радіо кожним числом.

Савеля Стечишин, Саскатун

Гратулюю Ред. Колегії Нашого Життя за витривалість та ідейність. Дай, Боже, щоб Ви в короткому майбутньому перенесли свій осідок до Києва!

Ольга Ізьо, Едмонтон

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.

Українська взориста порцеляна
Сервіс на каву
Сервіс для обіду
Вази — ляпки
Фігуринки — Різномодне Великодне
Ручно мальовані настінні плитки
Релігійні предмети

Announcing New Address

MARUSIA

(formerly Hillton Studio)

Route 202 (next to Ford Dealer)
Bedminster, N. J.

Hours: Tues. Wed., Thur. Sat. 1-5
Please write for other hours by appointment.

ЗАХОДАМИ СУА

вийшла відбитка

Гуцульське

вбрання

Жіночий одяг

із ілюстраціями і прібками матеріалу

Коштує 1 долар

Замовляти у Централі СУА

Вже вийшла друком повість СЕРГІЯ ДОМАЗАРА

ЗАМОК НАД ВОДАЄМ

про молоду людину другої декади нашого століття, про її незвичайні пригоди дитиною, підлітком, юнаком. Кожна сторінка тієї книжки пульсує життям.

Замовляти в українських книгарнях.

Ціна книжки в картонній оправі 3.00 дол.

КОЛИ ВИ ЩЕ НЕ МАЄТЕ КНИЖКИ ПРОБУДЖЕННЯ ДУХА

ТО НАБУДЬТЕ ЇЇ ТЕПЕР.

Написала цю книжку українська авторка Тетяна Шевчук.

Чи Ваша душа буває сповнена терпінь, жалю, або огірчень? Часто шукаєте забуття і не можете його знайти.

Пізнати дійсні вартості життя, увійти в розмову з Богом, пізнати Його велику мудрість, побачити і зрозуміти душу свого ближнього — це завдання книжки „Пробудження Духа“. Вона дасть Вам нагоду побути самому з собою і поглянути на себе в своє духове дзеркало.

Книжка має 12 окремих розділів. Гарно видана.

Сторін 124. — Ціна \$2.00. — Замовлення слати на адресу:

Mrs. Tania E. Bishop, 1526 Riverside, Spokane 11, Wash., U.S.A.